

Жыве Беларусь!

БЕЛАРУС

Address: P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735

BIELARUS/Belarusan newspaper in Free World ISSN 1054-9455
Published by the Belarusian American Association, Inc.

№ 565 Люты 2010 г.
Год выдання 60

Дзень Салідарнасці

Упершыню ў 2010-м годзе актывісты Беларускага Моладзёвага Руху Амэрыкі правялі 16 студзеня свае акцыі салідарнасці, якія прайшлі паралельна ў Вашынгтоне ля беларускай амбасады і ў Нью-Ёрку ля будынка ААН. Уздзельнікі ўзгадалі суайчыньнікаў, хто палеглі ў змаганні за вольны беларускі край, і дзякуючы каму існуе сёння незалежная краіна Беларусь.

Падтрымаць суайчыньнікаў, якія жывуць на Бацькаўшчыне ў іх імкненні да сапраўды вольнай і беларускай Беларусі, у якой будуць ведаць беларускія традыцыі, ганарыцца сваёй гісторыяй, шанаваць сваю мову, паважаць чалавечыя правы і рабіць усё магчымае для дабрабыту народе, — мэта гэтай акцыі салідарнасці.

Узгадалі на акцыях апошнія падзеі ў Беларусі — знаходжанне ў турме Мікалая Аўтуховіча і ўладзімера Асіпенкі, пазбаўленага волі Арцёма Дубскага, арышт Тараса Сургуна і затрыманне Сяргея Каваленкі, супраць якога ўзбуджаная крмінальная справа за ўзяццё на навагодняй ялінцы ў Віцебску нацыянальнага бел-чырвона-белага сцягу, пагрозы журналістцы Ірыне Халіп, выключэнне з БДУ Тацяны Шапучыкі ды выкраданне лідэраў маладзёвага руху Зьміцера Дашкевіча і Яўгена Афонася.

Нацыянальныя бел-чырвона-белыя сцягі луналі ў гэтыя цудоўныя зімовы сонечны дзень у Вашынгтоне і ў Нью-Ёрку.

Паводле www.belmov.org

Мы знойдзем наш Грааль у Беларусі

Важнай падзеяй у беларускім жыцці ў Нью-Ёрку сталася прэзентацыя кнігі “Парсіваль”, якую выдаў Зянон Пазыняк. Прыемна і сымбалічна, што гэтая добрая падзея адбылася 20 снежня 2009 г. напярэдадні вялікага свята — Бога нараджэння.

За апошнія гады Зянон Пазыняк выдаў 12 кніжак у сваім выдавецтве “Беларускія Ведамасці” (у тым ліку “Дарогу”, “Вялікае Княства”, “Нацыянальны каштоўнасці”, кнігу С. Навумчыка “Сем гадоў Адраджэння...”, Галіны Пазыняк “Беларусь ў сэрцы”, “Гутаркі з Антонам Шукелойцем” і інш.). І кожную кніжку ён робіць сам: прадумвае канцэпцыю, стварае макет і мастацкае афармленне сваіх выданняў. “Кніга, — заўсёды падкрэслівае Зянон Пазыняк, — гэта ёсць твор мастацтва, гэтакасама, як скульптура, жывапісная карціна і г. д. Той, хто стварае кнігу, — павінен раскрыць сутнасць літаратурнага твору і ўзмацніць ягонае ўспрыняцце. Твор піша аўтар, а кнігу стварае — мастак. Ствараючы кнігу, мастак выяўляе таксама сябе.”

“Парсіваль” — гэта рыцарская легенда, твор, прасякнуты рэлігійнымі матывамі, і таму за часы балывавікоў, якія змагаліся з рэлігіяй, ня мог быць перакладзены. Між тым гэта вельмі старажытная легенда, якая даўно вядомая ў эўрапейскай і сусветнай культуры, твор, які быў перакладзены на ўсе эўрапейскія мовы. Гэта легенда пра чалавека, які шукае “святлы сэнс жыцця”, шукае Грааль — святую чашу, святую начыньне, зь якога (па легендзе) піў Хрыстос падчас апошняй вячэры перад укрываваннем, і якую цудам захаваў апосталы, што сядзелі з Хрыстом за сталом. Чаша валодае магічнымі ўласцівасцямі (дапамагае чалавеку ў жыцці,

дапамагае наблізіцца да духоўнага ідэалу — убачыць Бога). Адначасна Грааль ёсць і нечым няўлоўным, духоўным ідэалам, да якога імкнецца чалавецтва.

Па легендзе, Грааль знаходзіцца ў валоданні рыцараў Грааля, якія яго берагуць. І чалавек, які дасягае Грааля, асягае шчасце, духоўнае і чалавечае. “Сутнасць Грааля ў тым, каб чалавек у сваім жыцці імкнуўся ўдасканаліцца, маючы святлую мэту — асягнуць жыццё вечнае, што вымагае пэўнага шляху, — зазначаў Зянон Пазыняк. — Такі шлях пошуку духоўнага ідэалу нарадзіла хрысціянства. Па гэтым шляху развівалася эўрапейская культура (адпаведна і беларуская).”

Зянон Пазыняк паведаміў слухачам, якія сабраліся ў грамадзкай залі царквы св. Кірылы Тураўскага, што марыў выдаць “Парсіваля” даўно. Ён распавёў гі-

сторыю выдання знакамітай легенды: “Калі ў 1944 годзе нашая інтэлігенцыя апынулася на Захадзе, уцякаючы ад балывавікоў, і жыла ў лягерах для ўцекачоў у розных зонах, то жыць было вельмі цяжка. Тым ня менш, у гэтых лягерах бурліла культурнае жыццё. І вось у лягерах Ватэнштэт у Нямеччыне беларускім дзеячом Леанідам Галыком быў зроблены пераклад “Парсіваля” з нямецкай мовы і выдадзены маленькім накладам (на ратапрынце) Янкам Сурвілам.

Гэтую кнігу з пажаўцелымі ад часу старонкамі я знайшоў у 1996 годзе у запаленай шафе ў беларускай царкве ў Нью-Ёрку, зрабіў ксэраксы. Беларусы старэйшага пакалення наракалі, што пераклад ня быў належна апрацаваны, адчуваўся падрадоўнік, нехайнасць у мове. Таму гэты пераклад быў мною папраўлены адпаведным чынам, але вельмі ашчадна, каб захаваць характэрныя рысы мовы перакладчыка.”

Упершыню З. Пазыняк выдаў пераклад “Парсіваля” ў “Беларускіх Ведамасцях” у 2001 г. “Але, — як паведаміў выдавец, — мне вельмі хацелася выдаць “Парсіваля” асобным выданнем, бо гэта гонар любой літаратуры — мець такі твор, які паўплываў на ўсю Эўропу і стаў зьявай эўрапейскай культуры. Інтэлектуальная Эўропа развівалася на гэтых ідэях. І сам гэты твор, калі ён быў створаны, таксама паклаў узровень ідэй тагачаснай Эўропы.”

На мой погляд, ён павінен быў быць абавязкова перакладзены ў нашай літаратуры і выдадзены кніжачкай. Я вельмі ўсцешаны, што ўдалося гэтую кніжачку выдаць. Яна зроблена спецыяльна маленькім фарматам, разлічана больш на моладзь, каб можна было пакласці ў кішэню і чытаць у любым месцы.”

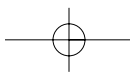
У гэтым творы Зянон Пазыняк выка-

рыстаў падборку ілюстрацыйнага матэрыялу (гістарычнага і свае ўласныя здымкі). Выданне зроблена канцэптуальна. На ілюстрацыях-габэленах мы бачым караля Артура і ягонае войска. Далей фатаграфія — уваход у браму як-бы адпавядае нашаму “ўваходу” ў гэтую кнігу. З. Пазыняк тлумачыць, як кніга развівалася пазнаваўча і тэматычна. “Уваходзячы ў кнігу, мы бачым Парсіваля, які наглядае Грааль. І далей ідзе развіццё ідэй праз ілюстрацыі, кожная з іх — невыпадковая, яе памеры, і нават шрыфты. Усё гэта падбіраецца, каб яно адпавядала твору, ўплывала падсведамна на ўспрыняцце сюжэту.”

На гэтай прэзентацыі шмат гаварылася таксама аб творы, аб ягоным зьмесце, аб Парсівалі — маладым юнаку, які мае жыццёвае пакліканьне. Па легендзе, ён вырас у такіх умовах, дзе ня меў ніякага сацыяльнага жыцця. Ягоная маці, каралева Герцаліяда, вырашыла выхаваць сына так, каб ён нічога ня ведаў пра рыцарскае існаваньне, каб ён ня стаў рыцарам. Але Парсіваль даведваецца пра рыцараў, пытае ў маці, што такое Бог. Ён хоча служыць Богу і ня ведае, як гэта зрабіць.

“Адно з сьведчаньняў гэтага твору, — зазначаў З. Пазыняк, — героі легенды не ілгучы адзін аднаму. І як-бы ні хацела схаваць праўду Герцаліяда ад сына, яна ня можа сказаць сыну няпраўду, калі сын наўпрост пытаецца ў яе, ці гэта дрэнна быць рыцарам. Бо сын яе павінен вырасьці чалавекам маральным. І яна адказвае сумленна, нягледзячы на тое, што яе адказ руйнуе ўсю яе “канцэпцыю” выхавання сына (прывязаньня яго да сябе). Яна ня можа супроцьстаяць лёсу сына, калі яго кліча Бог. І Парсіваль едзе ў сьвет шукаць Бога, каб стаць рыцарам.”

Заканчэнне на бачыне 2

Калядная ўрачыстасць у Саўт-Рывэры

У саўт-ривэрскім Беларуска-Амерыканскім Цэнтры, што стаіць побач з царквой сьв. Эўфрасіньні Полацкай, адбылася 10 студзеня сёлета традыцыйная калядная ўрачыстасць для дзяцей, бацькоў, дзядоў дый прадзедаў. Сьвяткаваньне было наладжана кіраўніцтвам і сястрыцтвам Сьвята-Эўфрасіньнеўскай царквы з удзелам а. Міхаіла, настацеля прыходу.

якіх падрыхтавала сп-ня Віла Ляўчук (у цэнтры здымка) да грацыёзнага выступленьня. “Лянкi” выканалі ня толькі “Лявоніху”, але й танец мамаў з дочкамі ды нават танец трох пакаленьняў, дэманструючы гэтым пераемнасць народных традыцыяў.

А сп. Віктар Тур падрыхтаваў шасьцёрку хлапцоў да выкананьня вясёлага танцу “Шапкі”. Усю канцэртную праграму

Фота Алы Латош

Заля Цэнтру гула ад сьвяточнай грамады. Была смачная ежа, вясёлая кампанія, цікавая кацэртная праграма. Моладзь і дзеці, што запоўнілі залю, надавалі ўсім бадзёрага настрою. Са сцэны гучэлі калядкі, дэклямацыі, музыка. Вясёлымі калёрамі сьвяціліся народныя строі.

Перад сцэнай, дзе больш месца, выступілі танцаўніцы ансамблю “Лянок”,

вяла дынамічная й таленавітая сп-ня Тацьцяна Дзямешчык (стаіць на сцэне).

Усім было вельмі весела, забаўна й прыемна. Урачыстасць закончылася прыездам на гучнай пажарнатушальнай машыне Дзэда Мароза з падарункамі, на якія з затоеным дыханьнем чакалі дзеці.

Я. З.

Ялінка ў Таронта

З сапраўдным цудам сустрэліся беларускія дзеткі з Таронта і вакол 10 студзеня ў будынку Беларускага Грамадзкага Цэнтру. Да іх адначасна завіталі і Дзед Мароз, і Санта Клаўс. І ня проста завіталі – а з падарункамі! А яшчэ – Каляднікі – маладыя хлапцы і дзяўчаты зь песнямі, зоркай, беларускімі музычнымі інструментамі. Цікава і весела было і дзецям, і дарослым.

Усе сьпявалі, танцавалі, расказвалі вершы і вадзілі карагоды вакол жывой ялінкі.

Ужо больш 50 гадоў нашая суполка зьяўляецца цэнтрам беларускага рэлігійнага і грамадзкага жыцьця ў Канадзе.

Мы з радасьцю сустракаем і старых, і новых сяброў.

Прыходзьце да нас, калі ласка!

Н. ДРОБИНА

Мы знойдзем свой Грааль у Беларусі

Заканчэньне з бачыны 1

У гаворцы Зянон Пазьняк прыводзіў некаторыя цытаты, у якіх канцэнтравана выяўленьня філязофскія думкі-погляды на асаблівасьць мацярынскай любові, рабіліся праекцыі ў філязофскія канцэпцыі Эрыха Фрома, Фройда, крыніцай высьноваў якіх былі старажытныя ідэі. Цытаваліся філязофскія разважаньні, напісаныя каля 800 гадоў таму, якія пацвярджаюць думку, што прырода чалавека і чалавечы адносінаў не зьмяніліся. Іх сутнасьць засталася тая-ж, што і сотні гадаў таму.

“З аднаго боку “Парсіваль” – гэта легенда, – працягаў гаворку З. Пазьняк, – з другога боку, твор мае рысы сучаснай літаратуры, дзе паказана разьвіцьцё вобраза. Парсіваль пачынаў шлях да Граалю з таго, што ня ведаў акаляючага сьвету, не арыентаваўся ў ім, і зь яго ўсе сьмяяліся. Ён быў, як блазэн, але ў яго была сьветлая чыстая душа, у яго былі закладзеныя ўяўленьні аб гонары, аб справядлівасьці. І гэта дало яму магчымасьць разьвіцца. Ён стаў справядлівым чалавекам, перамог свой эгаізм, сваю маладую дурноту, здолеў вучыцца на сваіх памылках і на сваім вопыце. Усё гэта паказана ў творы. І мы гэта ўспрымаем прыхільна, бо ў кожным з нас ёсьць частка Парсіваля. Кожны з нас сустракаецца з сытуацыямі, якія мы вырашаем у падсьведомасьці, і толькі потым асэнсоўваем, што мы зрабілі. І ў гэтай легендзе мы бачым ня толькі разьвіцьцё сюжэту, але разьвіцьцё душы чалавека па шляху да ідэалу, да Бога.

У творы ёсьць два пачаткі. Адзін – гэта Парсіваль, які жыцьцём прыводзіў пошуку ідэала, удасканаленьню самога сябе ў дасягненьні Бога. І ў гэтым ёсьць яго сутнасьць. Гэтым ён жыве.

Другі пачатак зьвязаны з іншым тыпам людзей, прыстойных ва ўсіх адносінах, сумленных, працавітых, якія карыстаюцца павагай, але іхны жыцьцёвы ідэал іншы. Яны дасягаюць багацьця, становіцца ў грамадстве, карыстаюцца павагай, бо жывуць і дзейнічаюць па справядлівасьці. І ў гэтым ёсьць сутнасьць іхнага існаваньня. Такі ёсьць рыцар Гаван. Гэта смелы рыцар, ён хацеў дапамагчы Парсівалю знайсці Грааль. Яго не асуджае легенда (як было ў савецкай літаратуры). Рыцар Гаван змагаўся за дабро і справядлівасьць, ставіў іншыя мэты і, будучы смелым і высакародным, дасягаў іх. Ён змагаўся з духамі, якія былі ў зачараваным замку, і перамог іх, ахвяруючыся дзеля людзей.

І калі Гаван перамог злых духаў, вызваліў жанчын, якія былі там нявольніцамі, ён дасягнуў свайго каханьня і шчасьця, як ўзнагароду за подзьвігі. Гаван жыве ў гэтым замку, надзвычай прыгожым і багатым. І жонка ў яго прыгожая, і багацьця поўна. Ён прапануе Парсівалю жыць там разам, у замку.

Але Парсіваль шукае іншых рэчаў, ён не знаходзіць у матэрыяльнай велічы і багацьці дастатковага задавальненьня... Яму гэта не прыносіць радасьці. (І такіх людзей мы ведаем усцяж, якія жывуць дзеля ідэі, дзеля Беларусі, дзеля справы, і якім гэтае багацьце (якому радуецца іншы) – ня ёсьць каштоўнасьць. Тут адлюстраваны падзел ў прыродзе чалавека. Тут вачны канфлікт – якая ідэалёгія, якая сацыяльная група бярэ верх. Яна тады свае ідэі скіроўвае на ўсіх астатніх.

Мы маем цяпер цёмнага ўзурпатару ўлады ў нашай краіне і разумеем, якія антыкаштоўнасьці ідуць адтуль, бачым, што вырастае шмат людзей, галоўная мэта якіх – як уладкавацца ў жыцьці, мець болей грошай. Яны нават ня чулі пра тое, што ёсьць рэчы, перад якімі ўсе гэтыя каштоўнасьці – проста попел.

Гэты твор паказвае, што ідэал вольны тут, побач, і да яго трэба імкнуцца. Такія людзі і такія вобразы павінны быць “настаўнікамі жыцьця”, на іх трэба кіравацца. Гэта ёсьць вышэйшае: чалавек, які імкнецца да вечнага, да ідэальнага, да Бога.

Вось такія сэнсавыя дыялёгі, карціны, моманты ёсьць па ўсім творы. Цікавыя разважаньні пра сутнасьць каханьня да жанчыны, пра прызначэньне жанчыны, пра адносіны да грамадзкай справы. І гэта ўсё – у кароткіх дыялёгах, якія ўспрымаюцца натуральна, але па сутнасьці яны зьмястоўна распрацаваныя.

Здавалася-б, на першы погляд, такая тыповая сярэднявечная легенда, а чаму яна зрабіла такі ўплыў на эўрапейскую культуру? 800 гадоў таму – а да гэтага вобразу (Парсіваля) увесь час зьвяртаюцца мастакі, музыканты, іншыя творцы. Бо ў ім закладзена чалавечая мудрасць, прытым – у простых рэчах, зь якімі пастаянна спатыкаюцца людзі ў сваім жыцьці. І чалавек, нават калі не здае сабе справы, ён гэтыя пытаньні пастаянна вырашае ў сутыкненьні з рэчаіснасьцю. Тут, у гэтым творы, паказана як бы пуцыводная зорка, дадзеныя крытэры дабра, падказаны накірунак – што ёсьць ідэалам.

Парсіваль знайшоў замак Мантсальвач, ён прыйшоў туды. Высьцілі Грааль – ён трошачкі сьвяціўся. Парсіваль бачыць дзіўныя рэчы: усё сумныя, маўчаць. І ён не задаў ні аднаго пытаньня, не пацікавіўся, што за бяда ў гэтых людзей, каб дапамагчы. Перазначаваў у тым замку і паехаў. І тады яму сказалі: “Будзь ты пракляты, ты ніколі ня знойдзеш супакою, у цябе ачарсьцьвела сэрца.” Ён павінен быў выратаваць іх, адрадыць Грааль – а ён не задаў пытаньняў.

Каб вярнуць сілу Граалю, павінен зьявіцца чалавек, які раскрыве сваё сэрца, каб дапамагчы, які прыйдзе ў замак, знойдзе сам дарогу і спытае: “Што з вамі здарылася, чаму вы такія сумныя?”

Чаму гэтакія творы чытаюцца з такой прыемнасьцю? Бо ўсё, што тут адбываецца, усё дыялёгі, усё дачыненні – сьветлыя. Гэтая сфэра як бы ўсёпаглынаючага дабра. Адначасна вельмі канкрэтнае жыцьцё, сярэднявечнае, жорсткае, з рыцарскай разьнёй, з страшнымі забойчымі сцэнамі. І тым ня менш – гэта твор сьветлага духу. Вось у чым галоўная прычына ўплыву легендарнага вобразу Парсіваля і ўсяго твору на эўрапейскую культуру.

З пункту гледжаньня літаратуры, з гледзішча ідэі і ўплыву на сьведомасьць людзей, я лічу, што гэты харошы твор актуальны. Ён шмат дае ўважліваму чытачу, ня кажучы пра тое, што мае займальны сюжэт, дзеянне энэргічна разьвіваецца, добра пабудаваныя дыялёгі. Па ім трэба здымаць фільмы (і фільмы робяцца на Захадзе). Думаю, што з цягам часу і ў Беларусі зробіцца фільм пра беларускага Парсіваля”, – падсумаваў З. Пазьняк.

Зь вялікім зацікаўленьнем ішло абмеркаваньне новага выданьня. Паважаны ў беларускай дыяспары сп. Антон Шукелойць падкрэсьліў актуальнасьць гэтага твору для выхаваньня рыцарскага духу ў сучаснай беларускай моладзі. Ён адзначыў: “Выданьне “Парсіваля” зробленае своечасова, калі гэтакія кніжка для нас, беларусаў, асабліва патрэбная. Нягледзячы на 800-гадовы “ўзрост”, актуальнасьць твору ня страцілася.”

З прыўзнятым настроем, з добрымі думкамі яшчэ доўга беларусы не разыходзіліся – размаўлялі, усміхаліся, выказвалі меркаваньні. Добрае думаньне і размова аб сьветлым адчыняе лепшае ў душы чалавека. Добрая літаратура ў беларускай мове і беларускай форме – найлепшае таму спрыянне.

Марыля ЯКУШЭВІЧ

Беларусь за месяц

Закон пра інтэрнэт

1 лютага А. Лукашэнка падпісаў указ № 60 “Аб захадах па ўдасканаленні выкарыстання нацыянальнага сэгмэнту “сеткі інтэрнэт”. Праўда, цяперашні варыянт лагоднейшы, чым папярэдні, які з’явіўся ў сеціве два месяцы таму. Так, асноўную ролю ў рэгуляванні нацыянальнага сэгмэнту інтэрнэту цяпер набывае Апэратыўна-аналітычны цэнтар пры Адміністрацыі прэзідэнта, які будзе вызначаць пастаўшчыкоў інтэрнэт-паслугаў, вызначаць пералік апэратараў электрасувязі, што маюць права на пропуск міжнароднага трафіку і далучэнне да сетак электрасувязі замежных дзяржаваў, сумесна з Міністэрствам сувязі і інфарматызацыі вызначаць парадак абмежавання доступу карыстальнікаў інтэрнэт-паслугаў да інфармацыі, забароненай да распаўсюду ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі і г. д. Указ, у прыватнасці, упершыню рэгламентуе механізм абмежавання доступу да інфармацыі па патрабаванні карыстальніка інтэрнэт-паслугаў.

Экспэрты адзначаюць, што падводныя камяні ўказу – гэта цэлыя пункты пра рэгістрацыю сетак і інфармацыйных рэсурсаў – парадак рэгістрацыі будзе вызначаны да 1 траўня. Апроч таго, да 1 ліпеня 2010 году – часу ўступлення ў сілу – шмат што можа змяняцца.

Эўразвяз выказаў заклапочанасць прыняццем гэтага ўказу.

Год за кратамі

8 лютага споўніўся год, як за кратамі знаходзіцца ваўкавыскія прадпрымальнікі Мікалай Аўтуховіч і Ўладзімер Асіпенка (трэйці арыштаваны Юры Лявоў быў выпушчаны на волю ў жніўні, а пазней з яго знялі абвінавачванні). Трох прадпрымальнікаў арыштавала 8 лютага летась спэцгрупа “Алмаз”. Напачатку прадпрымальнікаў абвінавачвалі ў падпадзе дамоў ваўкавыскага міліцыянта і супрацоўніка падаткавай службы. Потым дадалі і “тэрарызм”: Аўтуховіч, нібыта, рыхтаваў тэракт супраць ужо былога старшыні Гарадзенскага аблвыканкаму Ўладзімера Саўчанкі і намесніка міністра па падатках і зборах Віктара Камянко.

Улетку Аўтуховіч трымаў 90-дзённую галадоўку, страціў амаль усе зубы. Пра Ўладзімера Асіпенку весткі яшчэ скупейшыя. Жонка і дачка Мікалая Аўтуховіча выехалі з Беларусі, бяжучы пераследу. Выхаў з Беларусі і Юры Лявоў.

Дата суду яшчэ не вядомая, але міністар унутраных справаў паабяцаў, што працэс будзе адкрытым. Праўда, амаль два гады таму міліцыя клялася, што аўтар выбуху на Дзень Рэспублікі будзе знойдзены – і нічога.

Кандыдат у прэзідэнты

Намер балятавацца ў прэзідэнты выказаў 35-гадовы палітык Алесь Міхалевіч, пра што ён заявіў падчас прэзэнтацыі сваёй праграмы, што прайшла ў Менску 27 студзеня. Нягледзячы на адносна малады ўзрост А. Міхалевіч у беларускім руху амаль дваццаць гадоў, кіраваў Задзіночаннем Беларускіх Студэнтаў, у БНФ ад 1993-га. Дарэчы, быў выключаны адтуль экс-кіраўніком арганізацыі Лявомам Баршчэўскім год таму за незалежніцкія паводзіны.

Міхалевіч мае падтрымку ў рэгіёнах і сярод моладзі і падчас выбараў будзе абапірацца на правацэнтрысцка дэмакратычнае кола. Прэзыдэнцкія выбары ў Беларусі пройдуць у студзені 2011 году.

Праблемы з “Сьвятым Валянтынам”

Напачатку меркавалася, што шэсьць на Дзень сьв. Валянтына (14 лютага), якое ладзіцца традыцыйна больш за дзесяць год Маладым Фронтам, ня будзе. МФ, палічыўшы, што вулічныя акцыі на 14 лютага сябе вычарпалі (усё сканчаецца брутальным разгонам з боку міліцыі),

вырашыў сёлета 14 лютага ладзіць уручэнне першай нацыянальнай прэміі “Любоў да Беларусі”. Меркавалася, што на ўручэнне прэміі ў менскім гатэлі Crown Plaza запрасяць больш за 300 гасцей: журналістаў, прадстаўнікоў дыпляматычнага корпусу, дзеячаў культуры і мастацтва Беларусі.

Але за паўтары тыдні да імпрэзы кіраўніцтва Crown Plaza скасавала дамову на арэнду залі без тлумачэння прычынаў. Значыцца за лічаныя дні адпаведную залю – амаль нерэальна. Таму цяпер Малады Фронт перад выбарам: або праводзіць уручэнне прэміі на Сядзібе БНФ, але там ня зьмесьціцца і палова ўсіх запрошаных, або сымбалічныя прэміі ўручыць напярэдадні, а 14 лютага правесці традыцыйную вулічную акцыю. Дарэчы, 31 студзеня прайшоў устаноўчы зьезд Маладога Фронту, арганізаваны шосты раз падае дакумэнты на рэгістрацыю.

Абмежаваньне на піва

Расьпіцьцё піва ў грамадзкіх месцах будзе забаронена з 23 лютага, што прадугледжваецца адпаведным законам. Устанаўляецца адміністрацыйная адказнасьць за расьпіцьцё слабаалкагольных напіткаў і піва на вуліцах, стадыёнах, скверах, парках, у грамадзкім транспарце і іншых грамадзкіх месцах, акрамя тых, якія прызначаны для іх ужывання. Штраф – да 8 базавых велічыняў (на сёньня гэта 280 тыс. руб. ці прыблізна \$100).

Апроч таго прадугледжваецца ўвесці пакараньне за расьпіцьцё алкаголю на рабочым месцы. Штраф – ад 1 да 10 базавых велічыняў (35 000 – 350 000 руб.).

Беларусаў паменела

Паводле папярэдніх звестак перапісу, колькасць насельніцтва Беларусі на 14 кастрычніка 2009 году – першы дзень агульнабеларускага перапісу – складала 9 млн 489 тыс. чалавек.

Такім чынам за дзесяць гадоў, што прайшлі ад часу мінулага перапісу (1999), колькасць беларусаў скарацілася на 5,5% (556 тыс.). У 1999 г. у Беларусі жыло 10 млн 45 тыс. чалавек.

Колькасць насельніцтва зьменшылася ва ўсіх абласьцях краіны, апроч Менску. У Віцебскай вобласці гэты паказчык скараціўся ажно на 10,6% (146 тыс. чалавек), Магілёўскай —

на 119 тыс. (9,8%), Гарадзенскай — на 113 тыс. (9,5%), Менскай — на 137 тыс. (8,8%), Гомельскай — на 105 тыс. (6,8%), Берасьцейскай — на 84 тыс. (5,7%). У Менску колькасць насельніцтва вырасла на 148 тыс. чалавек (8,8%).

Мужчын у Беларусі 46,6%, жанчын — 53,4%. У агульнай колькасці насельніцтва гараджане складаюць 74%, вясцоўцы — 26%. Дзесяць гадоў таму доля вясковага насельніцтва была 31%, гарадкога — 69%.

Колькасць жыхароў 100 тыс. і болей маюць 13 гарадоў Беларусі (у парадку ўбывання) — Менск, Гомель, Магілёў, Віцебск, Горадня, Берасьце, Бабруйск, Баранавічы, Барысаў, Пінск, Орша, Мазыр, Салігорск.

Поўныя звесткі перапісу павінны быць апублікаваныя да 1 чэрвеня 2011 года.

Прытулак ў Швайцарыі

У 2009 годзе ў Швайцарыі 76 беларусаў папрасілі палітычнага прытулку. Такія звесткі Швайцарскай фэдэральнай службы міграцыі. Усяго ў 2009 годзе колькасць уцекачоў, якія папрасілі прытулку ў краіне, складала 16 тыс. 5 чалавек. Найболей было уцекачоў з Нігерыі — 1 786. З краін былога СССР найболей запытаў у Грузіі — 638, Расеі — 552, Арменіі — 90, ужо потым потым ідуць беларусы.

Фэдэральная служба іміграцый становіцца вырашае прыкладна толькі кожнае шостае хадаўніцтва (15%).

Абсалютна несвабодная

У рэйтынгі эканамічнай свабоды амэрыканскага інстытуту The Heritage Foundation Беларусь трапіла ў групу абсалютна несвабодных краінаў. У штогадовым дакладзе Беларусь займае 150-е месца з 183.

У дзясятку “эканамічна свабодных” трапілі Ганконг, Сінгапур, Аўстралія, Новая Зэляндія, Ірляндыя, Швайцарыя, Канада, ЗША, Данія, Чылі.

“Беларусы ў Аргентыне”

У бібліятэчцы ЗБС “Бацькаўшчына” выйшла кніга Сяргея Шабельцава “Беларусы ў Аргентыне: грамадзкая дзейнасьць і рээміграцыя ў СССР (1930–1960-я гг.): зборнік дакумэнтаў і ўспамінаў”. Гэта ўжо 17-я кніга сэрыі. У ёй зьмешчаныя дакумэнты і ўспаміны пра беларускую дыяспору ў Аргентыне, а

таксама пра рээмігрантаў, якія пераехалі з гэтай краіны ў СССР у 1950-я гады.

Кніга стала першай спробай сыстэматызацыі матэрыялаў, прысьвечаных прысутнасьці нашых суйачынікаў у Аргентыне.

“Аргентынская беларуская дыяспара адрозніваецца ад дыяспараў у іншых краінах найперш сваёй ідэйнай скіраванасьцю, пракамуністычным характарам, — значнае рэдактар кнігі Наталля Гардзінка. — Гэта сваеасаблівы феномэн у беларускім жыцьці на Захадзе”.

Супернікі па Эўра-2012

7 лютага ў Варшаве прайшло лёсаваньне адборачных групаў па чэмпіянаце Эўропы — 2012 па футболе. Усяго былі створаныя дзевяць адборачных групаў: шэсьць па шэсьць зборных і тры па пяць зборных. Зборная Беларусі згуляе ў адной групе са зборнымі Францыі, Румыніі, Босьніі, Альбаніі і Люксембургу.

Напрамую ў фінальную стадыю, у якой возьмуць удзел 16 камандаў (зборныя Польшчы й Украіны трапілі аўтаматычна, як гаспадыні турніру), выходзяць пераможцы групаў, а таксама лепшая з камандаў, што зоймуць другія месцы (9+1). Астатнія чатыры вакантных пуцёўкі разыграюць у стыкавых матчах астатнія восем зборных, што занялі ў сваіх групах 2-я месцы.

Чэмпіянат Эўропы па футболе пройдзе ў 2012 годзе ў Польшчы і ва Украіне. Галоўны трэнер беларускай зборнай Бэрнд Штанге, яшчэ перад самім лёсаваннем заявіў, што незалежна ад складу групы задача-максімум выйсьці на чэмпіянат, задача-мінімум — трапіць у стыкавыя матчы.

Уласны карэспандэнт

Выбары ў ТБК Літвы

У апошнюю суботу студзеня ў Таварыстве Беларускай Культуры Літвы адбылося чарговая імпрэза. Першая прамоўца — госьця з Менску, намесніца старшыні ТБМ Алена Анісім. Яна распавяла аб дзейнасьці ТБМ, прэзентавала апошнія нумары газэтаў “Наша слова” і “Новы час”.

Наступным выступіў старшыня ТБК Хведар Нюнька. Ён распавёў аб дзейнасьці ТБК за апошнія два гады. Зроблена шмат: кожную апошнюю суботу месяца традыцыйна ў ТБК праводзіліся імпрэзы, адзначаліся гістарычныя даты, юбілеі, запрашалі гасцей, адбываліся прэзэнтацыі фільмаў: “Журналісты” рэжысэра

Алега Дашкевіча, “Сэрца за кратамі” Вольгі Мікалайчык, “Тутэйшыя” Тацьцяны Дубавец і іншыя. Трэба адзначыць, што згаданыя фільмы спачатку прэзэнтаваліся ў ТБК Літвы, а пасля ўжо ў іншых месцах. Рэжысэр Вольга Мікалайчык зняў фільм і пра дзейнасьць ТБК “Беларускія справы”. Таварыства атрымала, нарэшце, пляц для пабудовы беларускага культурнага цэнтру ў Павільні, дзе жыла жонка Якуба Коласа — вынік дваццацігадовай працы старшыні Хведара Нюнькі. Таварыства мае свой сайт — www.westki.info/tbk, зроблены Алесем Адамковічам. ТБК правяло IV канфэрэнцыю беларусаў Балтыйскага рэгіёну, прымала

ўдзел у працы V Зьезду беларусаў сьвету “Бацькаўшчына”. Было арганізавана некалькі падарожжаў у Беларусь. Асабліва запомніліся сустрэчы з краяведамі Адай Райчонок, Алесям Белакозам, Уладзімерам Скрабатунам. У сваім выступе старшыня закрануў і самую балючую тэму — стан беларускай мовы ў Беларусі, асабліва хвалюе, што ў ВНУ амаль не выкладаюцца дысцыпліны на роднай мове, скарачаецца беларускае школьніцтва.

У іншых выступах адзначалася, што за апошнія 15 гадоў знішчалася ўсё беларускае, адбыўся падзел на “чэсных” і “нячэсных”, перасьледуецца нацыянальная сымболіка, на 500 тыс. скарацілася насельніцтва, зьяжджае моладзь.

Была зробленая справаздача фінансавай дзейнасьці, а затым адбыліся выбары

ў Раду, куды былі абраныя 9 чальцоў: Алесь Адамковіч, Алесь Трусаў, Сяргей Карабач, Хведар Нюнька, Васіль Акуневіч, Валера Радзюкевіч, Хрысьціна Балаховіч, Ніна-Барбора Эванс, Вацлаў Гульбіновіч. Старшынёю Рады адзінагалосна абраны сп. Хведар Нюнька. У склад рэвізійнай камісіі ўвайшлі Галіна Кеблічэне, Тацьцяна Скорая і Вера Хамянюк.

Зноў прысутных парадаваў украінскі ансамбль “Світлиця”, гэтым разам песні гучалі ў гонар Зьмітра Таўкачова, які ў гэты дзень адзначаў свой дзень нараджэння, вершы Якуба Коласа чытала Ксенія Мілаш. Пасьля ўрачыстай часткі прысутныя яшчэ доўга не разыходзіліся, за кубкам гарбаты вечарына працягвалася.

Л. МІЛАШ

“Беларусь – мая мова і песня...”

Да 75-годзья з дня нараджэння Рыгора Барадуліна

Гэтая дата ў сёлетнім лютым бачыцца асабліва адметнай і значнай: выдатнейшы беларускі паэт Рыгор Барадулін 24-га адзначае свае 75-я ўгодкі. Ягоная высокамастацкая паэзія – узор велізарнейшага духоўнага багацця і непаўторнасці нашага шматпакутнага народу, сваеасаблівае квінтэсэнцыя ягонай душы. І адначасна – выхад у сусветны паэтычны кантэкст, дзе паэзія Рыгора Барадуліна сёння існуе ў адной плыні і побач з творчай спадчынай вядомых хрэстаматыйных імёнаў. Сёлетні юбіляр падхапіў эстафэту ад Янкі Купалы, працягваючы словам і вобразнасцю ўзьнімаць да незвычайнай вышыні, як філзафскай, так і эстэтычнай, такія сьветапоглядныя катэгорыі, як мова, народ, родная крывіцкая зямля, свабода, незалежнасць. А ад Максіма Багдановіча Рыгор Барадулін пераняў ягонае разуменне месца беларусаў сярод іншых народаў сьвету, заснаванае на вызначэнні-закліку Багдановіча “ня толькі свайму народу, але і сусветнай культуры несці свой дар”.

Маючы сёння такога сьліннага паэта, мы, беларусы, можам лічыць, што мы – шчаслівы народ. Рыгор Барадулін узьняў нашу сучасную і схаваную ў пакаленьнях моўныя і вобразныя багацці да вышыні адчувальнага непасрэднага эмацыйнага ўздзеяньня; у ягоных творах моўныя скарбы, узабагачаючы нашы душы, зіхцяць усімі адценьнямі прыгажосці. Вершы, паэмы, ліставаньне, пераклады Рыгора Барадуліна – усё ім створанае, стаіць сёння на варце сапраўднай беларускай духовасці, даючы адчуваньне прыналежнасці да нацыі, якая на многае здольная, у якой павінна быць шчаслівая і плённая будучыня.

Згару на вейцы тваёй расінкай,
Беларусь – мая мова і песня...

Гэта ня проста паэтычная дэклярацыя, гэта – хоць і сціплае, але сьцверджаньне лініі жыцця, асноўны ягоны напрамак, якому Рыгор Барадулін верны ўсе гады сваёй натхнёнай творчасці.

Зьдзіўляе ня толькі высокі ўзровень паэтычнага майстэрства Рыгора Барадуліна, але і незвычайнай шырыні ягоны тэматычны творчы дыяпазон. Ён піша пра родную матчыну хату ва Ўшачах на Віцебшчыне і пра пах дыму, калі ўвосень у гарадах паляць бульбоўнік. Пра туманы над лясным возерам у чароўную пару сеннакошу. Пра бацьку Івана, забітага ў час прарыву фашыстоўскай блякады, і пра маткі Куліны вочы, якія вечна сьвецяць “сузор’ямі дабрыні”. Пра менскія вулкі і палескія сцяжыны. Пра абсягі Латвіі і готыку старой Вільні. Пра халодны Ўладзівастоцкі порт і гарачыя пяскі Туркмэніі. Пра вясну ў Фінляндыі і сосны на Кубе, пра фарбы баўгарскай восені і пра вулачкі Прагі перад захадам сонца. Пра сваю варажбу на Вялікай кітайскай сьняне і пра абед у Парыжы ў доме сьліннага мастака Барыса Заборава. Пра маладзік над Брэдвэем у Нью-Ёрку і пра сьвятых кароваў на вуліцах Дэлі. Пра Блаславеньне, якое атрымаў у Ватыкане ад Папы Рымскага. Пра пачуцьцё адвечнасці і каштоўнасці вытокаў жыцця і мудрасьці, якое зьведаў у сьвятых мясьцінах старадаўняга Ізраілю... Там паэт адчуў, што “чым Бог бліжэйшы да зямлі, тым Ён нябеснейшы...” Сваё, мясцовае, тутэйшае ў паэзіі Рыгора Барадуліна арганічна спалучаецца з глябальным, сусветным, яшчэ раз падкрэсьліваючы, што беларусы – такі-ж народ, як і ўсе астатнія на зямлі, і што ягоная духовасць – істотная частка духовасці зямной, агульначалавечай.

Многа далёкіх і блізкіх краінаў і земляў давалося ўбачыць Рыгору Барадуліну, але паўсюль, дзе-б ён ні быў, ён глядзеў на ўсё навокал вачыма сына Беларусі, вяртаючыся ў вобразах і думках да роднага дому, да роднага парогу, да роднага неба, дзе заўсёды плывуць найпрыгажэйшыя ў сьвеце аблочки.

Трэба дома бываць часцей,
Трэба дома бываць ня госям,
Каб душою ты стаў чысьцей
І ня страціў сьвятое штосьці.

Маё пакаленьне адразу запамінала гэтыя барадулінскія радкі. Яны гэтак-жа ўздзейнічаюць сёння на моладзь, якая вельмі хутка пачынае адчуваць і разумець, што ў іх схаваны самы мудры завет, які рэхам адгукаецца потым у сэрцы на працягу ўсяго жыцця.

...Мне пашчасыла пазнаёміцца з Рыгорам Барадуліным, калі мы былі яшчэ зусім маладымі і “зьялёнымі”. Гэта адбылося ўжо болей паўстагодзья таму, у 1954 годзе, у Менску, ва ўнівэрсытэцкім скверы, дзе я сустрэў і загаварыў з маладым хлопцам з Вушач, які прыехаў

падаваць дакумэнты для паступленьня на філфак Беларускага дзяржаўнага ўнівэрсытэту. Прыгадваю, як я завёў яго тады ў той корпус і на той паверх, дзе знаходзілася прыёмная камісія. З таго часу мы сябруем, мы блізкія па многіх напрамках жыцця і сьветапогляду. На дасланай мне зусім нядаўна зь Менску кнізе “Паслаў бы табе душу...” (ліставаньне з маці) Рыгор Барадулін напісаў: “Родны Рэм! Заўсёды помню цябе. Заўсёды ўдзячны табе. Гэта ты ўводзіў мяне ў Менск, дапамагаў мне ва ўсім. Ты жывеш не за акіянам, а празь некалькі вуліц у горадзе ўзаемнай прыязні і паразуменьня...” У тое, што ён – выдатны паэт, я канчаткова пераканаўся ў 1959 годзе, калі, працуючы ў дзяржаўным выдавецтве, рэдагаваў і рыхтаваў да выхаду кнігу вершаў Рыгора Барадуліна “Маладзік над стэпам”.

Да майго ад’езду ў Амэрыку ў нас было шмат цікавых сумесных вандровак, сустрэч, гаворак, спрэчак... Узгадваецца многае. І лета 1964 году, калі я павёз у госяці да Рыгора ва Ўшачы вядомага баўгарскага літаратуразнаўцу і перакладчыка Георгія Вылчава разам з цудоўным мастаком Барысам Заборавым, якому вельмі падабалася паэзія Барадуліна. Мы прыехалі, пераначавалі, а раніцай нас разбудзіў грукат у дзверы: на парозе стаяў Васіль Быкаў, які, запрошаны Рыгорам, спэцыяльна прыйшоў пехатою са сваіх Бычкоў, каб сустрэцца з

Вушачы, матчына хата. 1960-я гады. Рыгор Барадулін і Ванкарэм Нікіфаровіч. Друкуецца ўпершыню.

намі... Помніцца і яшчэ адное лета, калі мы з Рыгорам суправаджалі ягонага земляка Петруся Броўку ў час пазедкі, прысьвечанай 70-годзьдзю гэтага афіцыйнага паэты. У адной вёсцы паміж Полацкам і Ўшачамі быў юбілейны вечар. Броўка выступаў, мы з Рыгорам ціха сядзелі ў залі ў апошніх радках, слухалі... І раптам пачулі вокліч з залі: “Хай пачытае вершы Рыгор Барадулін!” Значыцца, пазналі, значыцца, ведалі ўжо тады. І ня толькі як земляка, але і як цудоўнага паэта.

Між іншым, да Рыгора ва Ўшачы я ў свой час упершыню прывозіў і Міхася Стральцова. А з Уладзімерам Караткевічам я пазнаёміўся, калі Барадулін прывёў яго ў маю менскую кватэру ў якасці “падарунка” (так Рыгор вызначыў) на мой дзень нараджэння. Трэба ўвогуле адзначыць, што Барадуліну вельмі падабалася знаёміць і яднаць людзей, ён дапамог творчаму станаўленьню многіх цікавых і дагэтуль як сьлед неацэненых беларускіх пісьменьнікаў, напрыклад, Яўгена Шабана, Сымона Блатуна, Карласа Шэрмана ды іншых... Разам з Рыгорам мы ездзілі ў падарожжы ў Летува і Азэрбайджан, запомніліся і нашыя сумесныя паездкі ў Віцебск, калі мы з Васілём Быкавым і Давыдам Сімановічам разгарнулі актыўную дзейнасць па дазволу і прызнаньню Марка Шагала на ягонай радзіме... Усё гэта скончылася даўгачаканым адкрыцьцём Дома-музея вялікага мастака і помніка ў Віцебску. У час маіх прыездаў у Беларусь з Амэрыкі ў 1995 і 2002 гадох мы амаль не разлучаліся з Рыгорам, бясконца гутарылі, распавядалі пра многае... У 1995 годзе разам з Рыгорам ездзілі ў госяці да Васіля Быкава на Танкавую вуліцу, а ў травені 2002 году Рыгор зноў наладзіў сюрпрыз, запрасіўшы мяне абавязкова прыйсці ў офіс Беларускага пэн-цэнтру. Я прыйшоў, адчыніў дзверы ў галоўны кабінет, а там сядзеў Васіль Быкаў. Маёй радасці не было мяжы. Вядомы пісьменьнік тады на некалькі дзён прыехаў у Менск, зусім не думаючы і не ча-

каючы, што наступны ягоны прыезд праз год стане апошнім, трагічным... І зноў былі бясконцыя размовы, успаміны, гутаркі. Мы ўтрох з Васілём і Рыгорам доўга хадзілі тады па вуліцы Казлова, па праспекце, па Купалаўскім сквэры... Многае мне стала зразумелым тады, напрыклад, чаму Рыгор у апошнія гады стала і настойліва піша вершы-лісты, адрасаваныя свайму самому блізкаму сябру – Васілю Быкаву, якія ён дасылаў у мясьціны вымушанага выгнаньня гэтага выдатнага чалавека і пісьменьніка: у Гэльсінкі, у Франкфурт, у Прагу...

Невыпадкова адной з найважнейшай часткай творчасці Рыгора Барадуліна быў і застаецца мастацкі пераклад. Ён добра разумее неабходнасць увесці ў нацыянальны беларускі культуралогічны кантэкст шэдэўры сусветнай клясыкі і лепшыя творы сучаснай літаратуры розных краінаў і народаў. Адначасова Рыгор Барадулін яшчэ і яшчэ раз паказвае чытачам неабмежаваныя магчымасці беларускай мовы, на якую могуць быць пасьпяхова пераствораныя іншыя сугучы з блізкіх і далёкіх моваў, не падобныя і сваеасаблівыя рытмы, вобразы, думкі... Красамоўны толькі пералік паэтаў сьвету, творы якіх выйшлі асобнымі кніжкамі ў перакладах Рыгора Барадуліна на беларускую мову: Ян Райніс, Фэдэрыка Гарсія Лорка, Сяргей Ясенін, Барыс Пастэрнак, Амар Хаям, Габрыэла Містраль, Марк Шагал, Иван Драч, Андрэй Вазьнясенскі, Рыгор Рэлес, Сесар Валеха, Крыстафэр Леандаэр, Карлас Шэрман, Ян Павал Другі, Зелімха Яндарбі, Ганад Чарказян, асобная кніга “Гуканьне паэзіі Ўсходу” з шэдэўрамі паэтычнай клясыкі Кітая, Японіі, Карэі, В’етнаму... Рыгор Барадулін перакладаў Адама Міцкевіча і Чэслава Мілаша, многіх паэтаў Балтыкі і Каўказу, Баўгарыі і Лацінскай Амэрыкі, Украіны і Сярэдняй Азіі. З асаблівай радасцю і павагай зьбірае ён усё, што зьяўляецца ў паэтычных радках пра Беларусь у іншых краінах на ўсіх кантынэнтах, і перакладае на родную мову. У выніку зьявіліся цудоўныя кнігі яго выбраных перакладаў: “Беларусь – мае слова і песня” і “Беларусь мяне зьбеларушвае. Словы любові”.

Несумненна, творчасць Рыгора Барадуліна ёсьць найцікавейшым падручнікам для сённяшняга моладзі і наступных пакаленьняў, падручнікам, па якім можна вучыцца мове і ўсім клясычным і сучасным формам вершаскладаньня, рытміцы, рыфмаваньню, асацыятыўнай і мэтафарычнай вобразнасці. Пры ўсёй раскаяванасці, вобразнай і кампазыцыйнай і структурнай, у кожным новым вершы Рыгора Барадуліна зноў і зноў гучыць пачуцьцё гонару за сваю зямлю і свой народ з такой цудоўнай і непаўторнай мовай, якая “як жыта, спрадвечная”, якая “па жылах цячэ і сонным Сажом і Нёманам...” Зноў-такі заўважым, што гэтак пачуцьцё гонару не правінцыйнае, а глябальнае, з пункту гледжаньня чалавека ўсяго сусьвету. У адной са сваіх найбольш значных паэтычных кнігаў апошняга часу, якая называецца “Ксты”, Рыгор Барадулін дзеліцца роздумам пра многія вострыя і актуальныя праблемы сучаснасьці. Вобразна-сымбалічны сэнс назвы гэтай цудоўнай кнігі – гэта блаславеньне, праоцтва. Многія творы, што ўключаныя ў яе, прысьвечаныя пошукам сэнсу чалавечага існаваньня. Зварот паэта да Стваральніка адбываецца нібыта над пэўнымі рэлігійнымі канфэсіямі; падкрэсьліваецца неабходнасць выпактаванага агульначалавечага адзінства перад вялікай духовай магутнасцю Ўсвятшэняга. І адначасова гучыць заклік да кожнага глыбей глядзець у самога сябе. Адсюль і сваеасаблівы культ маці Куліны, і бязьлітаснасьць паэта да сябе, да сваіх учынкаў – спроба сваеасаблівага маральнага ачышчэньня. Многа вельмі цікавага ў гэтай кнізе, у тым ліку і паэтычнае ўзнаўленьне “Псальмоў Давідавых”, “Дванаццаці біблейскіх балядаў” і непаўторная па сіле ўздзеяньня нізка “З застрэшша маінае хаты”.

Заклік Рыгора Барадуліна да маральнага адзінства і духоўнага ўзвышэньня беларускай нацыі, як мне здаецца, набывае сёння асаблівы сэнс для беларусаў у дыяспары, адарваных ад роднай зямлі. Варта пазбавіцца многіх дробязных разнагалоссяў і спрэчак, якія, на жаль, замянаюць нармальнаму жыццю нашых эмігранцкіх суполак. У паэзіі Рыгора Барадуліна ёсьць усё, каб яшчэ раз адчуць і прыняць як аснову сьветапогляду нашае нацыянальнае беларускае адзінства.

Давайце-ж горача павіншваем яго зь юбілеем і жадаем, каб ён заставаўся надалей такім-жа, якім ён і ёсьць. Каб было здароўе, часам патрэбнае ўжо ў такіх гады. Каб былі такія-ж і паэтычнае натхненьне і творчы імпэт і плён. Бо ўсё, што піша Рыгор Барадулін, вельмі патрэбнае сёння многім, хто жыве на зямлі шматпакутнай Беларусі і ў іншых краінах.

Ванкарэм НІКІФАРОВІЧ (Чыкага)

Весткі й Паведамленьні

Нью-Ёрскага аддзелу Беларуска-Амэрыканскага Задзіночаньня
Viestki j Paviedamlenni
Belarusan American Association, Inc.

✉ 166-34 Gothic Drive, Jamaica, N.Y. 11432 Сусьветнае сеціва: www.baza-belarus.org № 2 (529)

Вячка Станкевіч і Нью-Ёрскі аддзел БАЗА

Пачынаючы з 2006 году сп. Вячка Станкевіч плянамерна ідзе да канцэнтрацыі ў сваіх руках ключавых пасадаў у арганізацыях беларускай грамады ў Амэрыцы. Перш ён стаў заступнікам Старшыні Рады БНР. Затым дадаў да гэтага пасаду Старшыні Галоўнай управы Беларуска-Амэрыканскага Задзіночаньня. Нарэшце, у чэрвені 2009 году сп. Станкевіч стаў Старшынём Фундацыі імя П. Крэчэўскага. Як аказваецца, да старшынства ў БАЗА і ў Фундацыі сп. Станкевіч прыйшоў з парушэньнямі існуючага парадку і належнай працэдур.

У 2009 годзе асобы, якіх сп. Станкевіч увёў у склад Галоўнай управы БАЗА, і зь якімі ён знаходзіцца ў цесным таварыскім кантакце, перанялі ўладу ў царкоўнай радзе сабору сьв. К. Тураўскага ў Брукліне, што яшчэ больш пашырыла ягоныя ўплывы, колькасьць кантраляваных ім арганізацыяў – і ўпэўнасьць у сваёй непагрэжнасьці, імкненьне праз канфлікт пазбавіцца ад усіх, хто зь ім нязгодны.

У той самы час, калі сп. Станкевіч узначаліў некалькі беларускіх арганізацыяў, узмоцнілася ягоная канфрантацыя з кіраўніцтвам аддзелу БАЗА ў Нью-Ёрку – найбольш актыўнай і моцнай структуры ў беларускай грамадзе Амэрыкі. Сп. Станкевіч празь некалькі сваіх аднадумцаў стаў падрыхтоўваць глебу для замены кіраўніцтва аддзелу БАЗА ў Нью-Ёрку, а таксама аддзелу БАЗА ў Нью-Джэрзі.

Адным з сродкаў ціску робіцца абмежаваньне доступу да памешканьня Фундацыі імя П. Крэчэўскага ў Нью-Ёрку, дзе ўжо больш як 40 год праводзяцца сходы ды іншыя імпрэзы аддзелу, захоўваецца ягоная дакумэнтацыя ды іншая маёмасьць.

Пасля таго як сп. Станкевіч зрабіўся Старшынём гэтай Фундацыі, замок на будынку гэтай установы быў зьменены без папярэджаньня й інфармаваньня кіраўніцтва Нью-Ёрскага аддзелу БАЗА. А нядаўна было высунутае патрабаваньне аб тым, каб аддзел БАЗА плаціў Фундацыі імя Крэчэўскага грошы за свае штомесячныя сходы. Гэтыя крокі ёсьць беспрэцэдэнтным прыкладам сваволі, зьвяздзеньня рахункаў і задавальненьня асабістых амбіцыяў за кошт арганізацыі. Паралельна ідзе кампанія супраць старшыняў аддзелаў ды іншых няўгодных сп. Станкевічу асобаў.

Падобныя дзеянні сп. Станкевіча – абуральна дэструктыўная палітыка, скіраваная толькі на разлад і закат, і якой не павінна быць месца ў беларускіх арганізацыях Нью-Ёрку і Амэрыкі.

Практыка паказвае, аб'яднаньне кіраўніцтва розных арганізацыяў у адных руках ня робіць добра і стварае падставу для антыдэмакратычных, дыктарскіх мэтадаў і тэндэнцыяў. Цяпер мы ёсьць сьведкамі гэтага ў выпадку з сп. Станкевічам. Праз гэта ўзьнікаюць непрымальныя для грамадзкага жыцьця умовы і зьявы, што адштурхоўваюць людзей і аслабляюць беларускую грамаду.

Заклікаем сп. Станкевіча спыніў сваю дэструктыўную дзейнасьць і больш адказна і разважліва ставіцца да сваіх абавязкаў. Таксама лічым недапушчальнай канцэнтрацыю ў адных руках улады над рознымі арганізацыямі. Канфліктамі, такім як штучна створаным сп. Станкевічам у БАЗА, не павінна быць месца ў грамадзкім жыцьці беларускай грамады Амэрыкі.

Заява ўправы Нью-Ёрскага аддзелу БАЗА

Апошнім часам зьявіліся новыя факты дагэтушчых падрыхтоўкі й ходу Кангрэсу БАЗА ў траўні 2009 году. Згодна з вуснымі заявамі шэрагу прадстаўнікоў беларускай грамады ў Агаё, аддзел БАЗА ў Кліўлендзе працягла час ня быў чынны, ня быў арганізацыйна аформлены і ня мог лічыцца дзейнай арганізацыяй. Маючы сяброў сярод беларускай грамады ў Агаё, сп. Станкевіч зрабіў фактычна не існуючы Кліўлендзкі аддзел сваім трамплінам да ўлады над усім БАЗА. Гэтыя факты ставяць пад пытаньне ня толькі вынікі апошняга Кангрэсу БАЗА, але і папярэдняга 2007 г., на якім сп. Станкевіч першы раз быў абраны Старшынём Галоўнай управы.

Дзесяць дэлегатаў апошняга Кангрэсу БАЗА зьявіліся да Старшыні Кангрэсу і да Галоўнай управы з патрабаваньнем правесці надзвычайны Кангрэс БАЗА, каб з належнай падрыхтоўкай выправіць усе хібы і пытаньні, якія выявіліся падчас апошняга Кангрэсу.

У адказ было паведамлена, што ніякіх істотных парушэньняў не было дапушчана, і што для скліканьня Кангрэсу няма абгрунтаваных прычынаў. Амаль усе пункты, пералічаныя ў заяве дэлегатаў, былі проста праігнараваныя. Між тым, дэлегаты, падпісавшы заяву, складалі больш як 1/5 усіх дэлегатаў Кангрэсу, і па Статуте БАЗА існае патрабаваньне аб скліканьні надзвычайнага Кангрэсу павінна быць прынятае незалежна ад матывацыі, і ўсе пытаньні, вакол якіх узьніклі непаразуменьні, мусіць вырашыць менавіта Кангрэс.

У прыватнасьці, у адмове надзвычайнага Кангрэсу сьцьвярджаецца, што "працэдура прыняцьця новых сяброў не акрэсьленая пісьмова і дакладна". Гэта супярэчыць пастанове Галоўнай управы ад 30 красавіка 2009 году, падпісанай сп. Станкевічам. Там акурат гаворыцца, што выбіраць дэлегатаў і быць выбранымі дэлегатамі маюць права сябры, якія ўвайшлі ў структуры БАЗА і заплацілі складкі ўключна па 2008 год для ранейшых сяброў і за 2009 год для новых. Пры размовах увосень 2009 году прадстаўнікі аддзелу ў Кліўлендзе (Агаё) адзначалі, што складкі ў іх не зьбіраюцца наагул, і апошні сьпіс сяброў аддзелу датаваны 1975 годам.

Менавіта Кангрэс БАЗА зьяўляецца найгалоўнай уладай у арганізацыі. Выпраўленьне хібаў і памылак у ягонай падрыхтоўцы і правядзеньні ёсьць статутным абавязкам кожнага сябра БАЗА. Адкідаючы патрабаваньне дэлегатаў Кангрэсу, Галоўная ўправа і яе Старшыня парушылі Статут БАЗА і тым самым паставілі сябе па-за мяжой легітымнасьці ў справе кіраваньня структурамі арганізацыі.

У сьвятле вышэйзгаданага Нью-Ёрскі аддзел БАЗА да часу ўважае цяперашні склад Галоўнай управы БАЗА нелегітымным і ня лічыць маючымі сілу любыя ейныя пастановы, пакуль ня будзе праведзены надзвычайны Кангрэс. Нью-Ёрскі аддзел зьявляе ўвагу астатніх аддзелаў на нелегітымнасьць цяперашняй Галоўнай управы і заклікае далучыцца да патрабаваньня аб надзвычайным Кангрэсе.

Управа Нью-Ёрскага аддзелу БАЗА

Наступны сход нью-ёрскага аддзелу БАЗА адбудзецца 14 лютага 2010 г. а 1:00 папаўдні ў Фундацыі імя П. Крэчэўскага па адрасу: 166-34 Gothic Drive, Jamaica, NY 11432
 Даязд цягніком падземкі F да 169th St; адтуль 2 блёкі да 167-й вул. і Готык Драйв.

Уплаты ў аддзел шліце на адрас:
Belarusan American Association
 P. O. Box 230249
 Brooklyn, NY 11223
 Чэкі выпісвайце на
Belarusan American Association.

Студзеньскі сход аддзелу ў Нью-Ёрку

У нядзелю, 10 студзеня, адбыўся чарговы сход Нью-Ёрскага аддзелу БАЗА. Напачатку сходу старшыня аддзелу Віталь Зайка азнаёміў прысутных с падзеямі ў Беларусі за апошні месяц. Сярод іх былі ўзгаданыя стаўшыя ўжо традыцыйнымі на пачатку году нафтагазавыя канфлікты рэжыму Лукашэнкі з Расеяй. У Віцебску арштаваны актывіст С. Каваленка за вывешаны беларускі нацыянальны сьцяг на вялізнай каляднай яліцы ў цэнтры гораду. Стала вядома пра новыя факты ў справе летувіскага спэцагэнта Вітаўта Пацонаса, што загінуў у Берасьці ў 2006 годзе. У Беларусі падвышаныя падаткі на дададзены кошт, што фактычна яшчэ больш пагоршыць узровень жыцьця спажывцоў.

Затым прысутныя ўшанавалі памяць прыяцелькі беларусаў, паэткі й перакладчыцы беларускай літаратуры, а найперш паэзіі, Веры Рыч (1936-2009), хто пайшла з жыцьця 20 сьнежня. Сп. Зайка прачытаў ўрыўкі некалькіх клясычных вершаў беларускіх паэтаў у перакладзе Веры Рыч і каратка распавёў пра яе жыцьцё і творчасць.

Потым рэдактар газэты "Беларус" Марат Клакоцкі азнаёміў прысутных з выдавецкімі справамі рэдакцыі газэты, распавёў пра пляны і заклікаў усіх, хто мае навіны з беларускіх асяродкаў, цікавыя думкі і здольнасьць да журналісцкай працы, адгукацца і дапамагаць праз дасыланьне матэрыялы для газэты. Сп. Клакоцкі ўзгадаў таксама пра выданьне літаратурнага альманаху "Беларус", трэці выпуск якога выйшаў у 2009 годзе, прадставіў прысутным усе тры ўжо надрукаваныя дасюль альманахі, і зьявіўся да ўсіх з прапановай не хавашь талентаў, не саромешча, а падумаць аб пісьменьніцкім ці журналісцкім дэбюце на старонках літаратурнага альманаху ці газэты "Беларус".

Затым са словам пра Веру Рыч выступіў сп. Антон Шукелойць. Ён адзначыў, што Вера Рыч бывала ў Нью-Ёрку, і аднаго разу ён меў гонар вадзіць яе па горадзе, паказваючы мясцовыя цікавосткі. Сп. Шукелойць адзначыў, што важная не толькі роля Веры Рыч, як перакладчыцы беларускай паэзіі, але і тое, што яна далучылася да беларускага руху, стала ў Англіі для беларусаў чалавекам і сябрам зь мясцовых людзей, якога, нажаль, не было ў Амэрыцы. Маючы здэцыдаваную палітычную пазыцыю, заснаваную на Акце 25 Сакавіка, Вера Рыч мела таксама цікавасьць і да прыгожага пісьменства ў савецкай Беларусі, але без камуністычнай чмуцы – прыкладам, да вершаў Максіма Танка і шмат каго яшчэ. Веру Рыч цёпла прыймала беларуская грамада ў Амэрыцы. Супрацоўніцтва зь ёю было трывалым і плённым.

Сп. Шукелойць таксама адзначыў, што за выняткам адной перакладчыцы карпатарускага паходжаньня, беларускія творы пангельску амаль ніхто да Веры Рыч не перакладаў. Веданьне ангельскай мовы ў паваеннай хвалі эміграцыі было амаль адсутнае, людзі пераважна ведалі нямецкую мову, і толькі выпускнікі гімназіяў з Латвіі валодалі ангельскай, бо яна там выкладалася.

Спн. Валянціна Якімовіч распавяла прысутным пра традыцыю Калядаў і пра абрады, зьвязаныя з гэтым сьвятам. Прыпомніла выпадкі, калі калядоўшчыкі ў Менску натрапілі на амбасадарку Э. Смулэк, хто сама была этнографам і моваведам. Спн. Якімовіч запрасіла прысутных на Гуканьне Вясны, што адбудзецца ў сакавіку.

Затым у "Розным" адбылося знаёмства з гасьцямі аддзелу, прагучэлі аб'явы і паведамленьні.

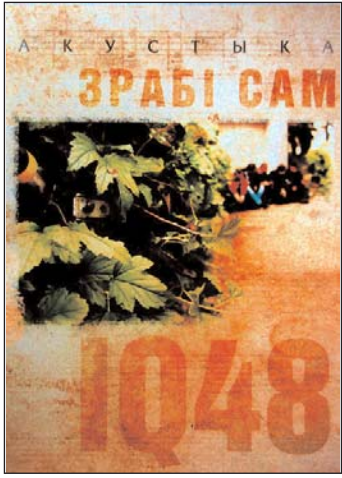
Віталь ЗАЙКА

Уплаты ў нью-ёрскі аддзел БАЗА Ахвяраваньні й складкі:

Г. Асташонак50	А. Наліўка50
В. Бабіч50	В. Прысьмыцкая50
А. Варанцоў50	А. Руды50
В. Вікторчык50	І. Сулім50
А. Выхадцава50	І. Цублёнак50
А. Міхайлаў50	
А. Навуменка50	Шчыры дзякуй!

Нашая відэатэка

IQ48: глядзець, слухаць і разумець

Нельга не заўважыць, што ў апошні час у краіне абвастрылася ідэалігічнае супрацьстаянне па лініі вызначэння нацыянальных лідэраў у розных галінах беларускай культуры. Гэта тычыцца літаратуры, кіно, стродкаў масавай інфармацыі. Эліта тутэйшых дэнацыяналізаваных калянізатараў, адчуўшы падтрымку з боку ўлады, а таксама нежартоўную дапамогу з-за мяжы, імкнецца да замены беларускамоўных лідэраў ва ўсіх гэтых галінах нацыянальнага жыцця на блізкую да сабе іншамоўную крэатуру.

Аналігічныя працэсы назіраюцца і ў творчым жыцці прадстаўнікоў беларускай рок-музыкі. Тутака адпрацоўваецца мэханізм хцівай падмены, калі, скарыстаўшы доўгае маўчанне лідэраў айчыннай беларускай рок-музыкі, слухачоў “замбуюць” на прадмет таго, што яны павінны змяніць свае прыхільніцкія і зрабіць сваімі кумірамі іншамоўныя гурты камэрцыйнага кшталту. Іх аргумэнт: цяперашнія лідэры “ня могуць пашырыць сваю аўдыторыю, у адрозненні ад гурта “Ляпіс Трубяцкой” (“Наша Ніва”). Так, з дапамогай быццам-бы нацыянальных сродкаў масавай інфармацыі, а таксама, праз інфармацыйнае “бамбаванне”, якое ўвесь час выдзецца праз “незалежныя” інтэрнэт-парталы, ствараецца падстава для такой падмены. У ход ідуць падман, калі беларускамоўныя фэсты, кшталту “Басовішча” ці “Be Free”, бяз дай прычыны змяняюць свой фармат для ўдзелу ў іх “падмётных” гуртоў, ажыццяўляюцца сапраўдныя рэйдэрскія захопы традыцыйных музычных імпрэзаў, такіх як “Рок-караняца”, калі навінкі беларускамоўных выканаўцаў дыскрэдытуюцца апрыйрэ...

У такіх варунках вельмі важна памятаць, што толькі агульнымі намаганьнямі можна супрацьстаяць антыбеларускім закідам мясцовых культуртэраў. Важна ў гэтай справе карыстацца самімі сучаснымі тэхнічнымі напрацоўкамі, каб сапраўды беларускія творы знаходзілі свайго слухача, каб пра стан айчыннай рок-музыкі людзі меркавалі не з тэндэнцыйных пераказаў заангажаваных “экспертаў”, а з новых дыскаў розных гукавых фарматаў, якія можна было-б слухаць ці глядзець з дапамогай самай сучаснай лічбавай тэхнікі. Айчынны музычны рынак патрабуе, акрамя традыцыйных CD-альбомаў, зборнікаў беларускага караоке, каб можна было заспяваць беларускую песню за святочным сталом, рынгтонаў і песень у трэ-фармаце, якія былі прыдатныя для “загрузкі” ў нашыя мабільнікі...

Адным з такіх фарматаў, які карыстаецца ўвагай і цікаўнасцю слухачоў ва ўсім свеце, ёсць DVD-дыскі. На іх запісваюцца і выдаюцца канцэртныя праграмы, гастрольныя відэасправаздачы, рознага кшталту музычныя экспэрымэнты выканаўцаў і гуртоў.

Бадай, першым беларускім відэа-DVD трэба лічыць канцэрт “Салідарныя зь Беларусьсю”, які прайшоў і быў выдадзены ў Польшчы. Традыцыю выдання відэа-фільмаў у DVD-фармаце працягнулі ўдзельнікі гурта “Стары Ольса”, якія папоўнілі айчынную відэатэку знымым фільмам “Старыя інструменты Беларусі”. Іншую нішу

айчыннай папулярнай музыкі папоўніў гістарычны DVD ансамбля “Песьняры”. Парадавалі якаснай DVD-складкай арганізатары “Кліп-марафону”, дзякуючы якім пабачыла свет “Найлепшае беларускае музычнае відэа 1988-2008 гадоў” У Беларусі піянерамі выдання канцэртных DVD трэба лічыць дуэт “Аляксандра і Канстанцін”, якія пасьпелі выдаць “Live From the Beatles Cafe” з прэзэнтацыяй іхняга альбома “Аўтаномная навігацыя”, а таксама запіс unplugged-канцэрту “Ethno music of XXI century”, які адбыўся ў 2007 годзе ў сталічнай канцэртнай залі Палаца Рэспублікі...

Заўважнай падзеяй на айчынным музычным рынку можна з упэўненасцю назваць выхад DVD-дыску “Зрабі сам” ад беларускага гурта IQ48. Вось што пра ідэю гэтай кружэлкі распавядае адзін з удзельнікаў гурта Яўген Бузоўскі: “Хацелася стварыць нешта арыгінальнае, што мы раней не рабілі, бяз драйвавых гітараў, паказаць, як песьні ў нашым выкананні гучаць у акустычным варыянце”. Што тычыцца назвы новай працы гурта IQ48, то яна адлюстроўвае імкненне музыкантаў “зрабіць самым” вартасны прадукт, прадставіць сваеасаблівы handmake, які-б мог зацікавіць аматараў і прыхільнікаў музыкі гэтага гурта, і адначасова, які-б прадставіў каманду ў новай іпастасі – акустычнай. Дый, сло-

ган “зрабі сам” адсылае слухачоў да вядомай плыні D.I.Y.-культуры. (ад. англ. Do it yourself – зрабі гэта сам), якая дыктуе своеасаблівыя прынцыпы стварэння адпаведнага прадукту. Гэтыя прынцыпы разнастайныя, але ў выпадку з гуртом IQ48 іх можна сфармуляваць наступным чынам: дыск зроблены музыкамі з дапамогаю сяброў і прысьвячаецца ўсім прыхільнікам (“групоўцы”) іх музыкі. Пра што сведчыць адпаведная пазнака на дыску. Да таго-ж IQ48 зрабілі своеасаблівы прыём на музычным рынку незалежных выданняў, бо сваім рэлізам запачаткавалі ў Беларусі новы жанр музычнага відэа – акустычнага “кватэрніка”. Пацверджаньнем гэтага ёсць той факт, што запіс DVD “Зрабі сам” і ягонай гукавой дарожкі былі зробленыя на прыватнай студыі “Таксафон”, якая месціцца ў загарадным фальварку аднаго з удзельнікаў гурта. А вось выданне новага відэарэлізу ажыццявіла суполка “БелСучЛіт”, для якой гэты DVD стаў прэм’ерай на айчынным відэарынку.

Што тычыцца музычнага складніка гэтай навінкі, то ў ягоную праграму з большага ўвайшлі песьні гурта IQ48, якія гучаць у электрычным варыянце на іхным апошнім альбоме “Герой”. Гэта такія вядомыя па канцэртным выступам кампазіцыі, як “Гэй, наперад!”, створаная

“айк’юшнікамі” на верш Янкі Купалы, экспрэсіўныя і філязофскія песьні “Схаванае сэрца”, “Сьвятло ў цемры”. З сатырычным напрамкам творчасці каманды можна пазнаёміцца, калі праслухаць трэкі “Чыво ты?”, “Зрабілі мой клён” ды бонус-трэк да гэтага DVD “Абрыдлі party, адбырдлі п’янкi”. Асаблівы падарунак прыхільнікам – кавэр на сусветна вядомы гіт гурта Depeche Mode “Enjoy the Silence” (музыка і словы — Марціна Гора, беларускі тэкст — Яўгена Бузоўскага). Цэнтрам прыцягнення глядацкай ўвагі, як заўсёдна на канцэртах і на запісах, застаецца вакаліст IQ48 Алесь Ракавец, які выконвае песьні напружанага эмацыйнага ўздзеяння (“З пункту А”, “Выйсьце”, “Вясна-красна”), так-бы мовіць з “тэатралізаваным” ухілам. Тэкст у ягоным выкананні – не статычны набор фразыў, а своеасаблівы спэтакаль, натуральна, зь відавочным “ухілам” у рок-шоў. Бачна, што для Алеся вельмі значна тое, пра што ён сьпявае. Бо беларушчына ўжо доўгія гады застаецца важнай часткай ягонага жыцця і творчасці.

Яшчэ адна “разынка” праграмы “Зрабі сам” – акустычнае амплуа дуэту гітарыстаў гурта IQ48 Яўгена Бузоўскага і Павала Яноўскага, якія ў мінулым аддавалі перавагу больш драйвавым, электрычным інструментам.

Дзякуючы ім, IQ48 на гэтым дыску загучаў па шмат якіх пазыцыях па-новаму: пранікнёна і экспрэсіўна, па-сяброўску душэўна і разняволезна. Думаю, што гэты экспэрымэнт падштрыхне музыкантаў да большага выкарыстання акустычных гітараў у студыйнай працы, калі будуць аранжыравацца песьні для наступных альбомаў гурта.

Калі гаварыць пра відэашэраг, які ажыццявілі і склалі ў паўнаватасны фільм сябры гурта відэа-аператары Лёпа і Міхаіл Краўцоў, то чакаць нейкіх звышзнаходак тут не даводзіцца. Сама стылістыка відэа-“кватэрніка” задае стыль запісу: менш непатрэбнай кампютарнай мішуры, каб за ёй можна было пабачыць і паслухаць гурт без прыўкрас, бы адзіны творчы арганізм, як у вынаўчым, так і ў кампазіцыйным плянах.

Можна адзначыць толькі тое, што відэа-аператарам удалося перадаць атмасферу падпольных рок-імпрэзаў, якія ўсё яшчэ праводзяцца ў нашай краіне, нягледзячы на дакляраванае ўладамі паліцэйнае кантролю ў прывядзеным канцэртаў айчынных рок-гуртоў. Дзеля дасягнення гэтых мэтаў відэааператары знаходзяць даволі арыгінальныя ракурсы запісу, асабліва вакаліста, мэтады паказу мізансцэнаў гэтага акустычнага канцэрту, а таксама эмацыйную рэакцыю слухачоў, якія прысутнічалі на канцэрте. Галоўная-ж асаблівасць запісу – гэта тое, што назіраючы за музыкамі, паступова ад песьні да песьні, глядачы самыя пачынаюць адчуваць атмасферу разняволенасці, дый з дапамогай новых тэхналогіяў робяцца ўдзельнікамі падпольнай рок-імпрэзы, становяцца сведкамі разьвіцця сучаснага беларускага культурніцкага працэсу.

Для знаёмства як мага большага кола слухачоў зь песьнямі новага DVD, музыкі прапанавалі дыск “Зрабі сам” як ў аўтарскім афармленьні, так і ў масавым, бюджэтным варыянце. Да таго-ж, гэтае відэа можна бясплатна спамаваць на сайце гурта (<http://iq48.net>). Упэўнены, што такія крокі дададуць гурту IQ48 яшчэ большай вядомасці, а таксама пакажуць маладзейшым беларускамоўным гуртам новыя шляхі да здыбыцця папулярнасці ў слухацкім асяродку.

Анатоль МЯЛЬГУЙ, фота аўтара
<http://mialguy.livejournal.com>

Шаноўнае спадарства! Нагадваем, што 31-га траўні 2010 году заканчваецца тэрмін збору твораў для альманаху беларускіх пісьменьнікаў замежжа “БЕЛАРУС 2010”.

Зьмясьціць свае творы ў альманаху маюць права ўсе аўтары, якія пішуць па-беларуску ў самых розных літаратурных накірунках. Адзінае патрабаваньне – аўтары павінны жыць па-за межамі Беларусі.

Плануемы час выхаду альманаху ў сьвет – жнівень 2010 году.

Свае творы аўтарам найлепш дасылаць электроннай поштай на адрас: hazetabelarus@att.net У выключных выпадках, калі аўтары ня маюць доступу да сусьветнага сеціва, творы можна даслаць поштаю запісанымі на CD ці DVD альбо надрукаванымі на паперы на адрас рэдакцыі:

BIELARUS / P. O. Box 3225 / Farmingdale, NY 11735 USA

Тэксты пажадана пісаць тарашкевіцай. Творы напісаныя наркомаўкай, у альманаху будуць надрукаваныя тарашкевіцай.

Кожнаму аўтару, хто вырашыць даслаць творы для альманаху, пажадана таксама даслаць свой партрэтны здымак і кароткую аўтабіяграфію і, калі захочуць, дадатковую інфармацыю пра сябе, якую яны хацелі-б паведаміць сваім чытачам.

З пытаннямі кантактуйце рэдакцыю. Жадаем посьпехаў!

БЕЛАРУСКАЯ ІНТЭРНЭТ-КРАМА
АЎДЫЁКНІГІ, МУЗЫКА,
ВІДЭА І КНІГІ
Ласкава запрашаем!

PRASTORA.BY

Найбольшы выбар беларускамоўнае літаратуры,
аўдыё і відэа. Дастаўка па ўсяму сьвету.

Прыемнага купляння!

Прэстыжную стыпэндую - беларускай паэтцы

Беларуская паэтка Вальжына Морт, якая зараз жыве ў ЗША, атрымала прэстыжную амэрыканскую літаратурную стыпэндую Фундацыі Ленана. Пра гэта паведамляецца на афіцыйным сайце Фундацыі.

Літаратурныя прэміі і стыпэндый Фундацыі Лэнана даюцца як вядомым, гэтак і маладым аўтарам “надзвычайных літаратурных здольнасьцяў, якія зрабілі значны ўнёсак у ангельскамоўную літаратуру і выяўляюць патэнцыял для далейшай плённай працы”.

Цягам апошніх 20 гадоў Фундацыя імя Лэнана ўзнагародзіла 173 пісьмень-

нікі і паэты агульнай сумай больш за \$13 млн. Узнагароджваюцца творцы, якія зрабілі значны ўнёсак у ангельскамоўную літаратуру.

Вальжына Морт нарадзілася ў 1981 годзе ў Менску. Яе першы паэтычны зборнік “Я тоненькая, як твае вейкі” быў надрукаваны ў 2005 годзе ў Менску (Логвінаў) перад яе пераездам у ЗША. Яе першая амэрыканская кніга “Factory of Tears” (Correg Canyon Press) паралельна па-ангельску і па-беларуску выйшла ў 2008 годзе. Гэтая кніга была перакладзеная на швэдзкую і расейскую мовы.

Прэмія Фундацыі Лэнана ўжо ня першая ўзнагорода Вальжыны. У 2004 годзе яна атрымала прэмію Міжнароднага літаратурнага фэстывалю ў Віленіцы (Славенія) і ў 2008 годзе паэтычную прэмію Burda ў Нямеччыне. Яе пераклады на ангельскую ўсходнеэўрапейскіх паэтаў уключаныя ў анталёгію “New European Poets” (Graywolf Press), выдадзеную ў 2008 годзе.

Цяпер Вальжына выкладае ва Ўнівэрсытэце Балтымору і яе наступны зборнік па-ангельску рыхтуецца да выдання ў выдавецтве Correg Canyon Press.

Пераход беларуса зь Сібіры ў Індыю

У газэце “Беларус” № 534 ад ліпеня 2007 году была зьмешчаная рэцэнзія на кнігу “The Long Walk” (“Доўгі пераход”) нашага земляка зь Пінску Славаміра Равіча аб ягоным “пераходзе” зь лягеру ў Сібіры ў Індыю. Думалася, што гэта будзе і канец такіх неверагодных чынаў. Аднак зноў чуюм весткі аб уцёках вязьняў па той-жа дарозе.

Аказваецца, яшчэ адзін наш зямляк Вітольд Гліньскі з Глыбоччыны таксама ўцёк, паводле ягоных словаў, са сталінскага лягеру, каб пешшу дайсьці аж да Індыі. Сваю вэрсію ўцёкаў В. Гліньскі распавёў ангельскаму журналісту Джону Дайсану (John Dyson), які зьмясьціў адпаведны артыкул у часопісе “Readers Digest” у траўні 2009 году. Артыкул мае назву “The Real Long Walk” (Сапраўды доўгі пераход”).

Паводле артыкула, Саветы арыштавалі 17-гадовага Вітольда з маці, братам і сястрою, пасадзілі ў таварны вагон і адправілі на Ўсход. Гэта было, напэўна, у 1940 годзе. Вітольд быў потым адлучаны ад сям’і і апынуўся на маскоўскай Лубянеці. Прысудзілі 25 гадоў цяжкай працы ў Сібіры.

Працаваў лесарубам каля Якуцку. Адрозьніваўся пляннаваць уцёкі. У лягернай майстэрні зрабіў неабходныя прылады, якія маглі-б спатрэбіцца яму ў дарозе, а сякеру і нож даўжынёй аж 46 см ён насіў пры сабе. У лютым 1941 году направиў радыё для жонкі камэнданта лягеру, за што атрымаў ад яе вопрадкі і боты, якія прыдаліся яму падчас доўгага пераходу.

Зь лягеру ўцякло разам з Гліньскім дзевяць асобаў, але адзін хутка вярнуўся назад. Потым прапаў яшчэ адзін хваравіты маладзён, які ня могаў рады доўгай дарозе. Так у групе засталася сем чалавек: Гліньскі, амэрыканскі інжынэр Сьміт, Заро (харват?), Бацько (родам з Польшчы), два польскія афіцэры-капітаны і адзін польскі сэржант. Дайшлі яны да возера Байкал, дзе спаткалі польку Крыстыну, якую прынялі ў сваю групу. Пасьля Байкалу перайшлі савецка-ман-

гольскую мяжу. Так як іхняю мэтай была Індыя, то трэба было яшчэ перайсьці пустыню Гобі, Тыбет і Гімалаі.

У Манголіі памерла ад гангрэны Крыстына, а потым, ужо ў Тыбеце, ад цынгі і перамучанага сэрца афіцэры-капітаны. Загінуў таксама польскі сэржант – зваліўся ў бездань.

Падчас сваёй доўгай дарогі карміліся рознымі расьлінамі, дзічынай і нават... вужамі. Спаткалі дабразычлівых людзей, якія дапамагалі ім, падказвалі як лепш выжыць у тых далёкіх і няведаных краях.

У студзені 1942 году Гліньскі са сваімі сябрамі, за 11 месяцаў прайшоўшы 6400 км, дайшлі да Індыі, дзе спаткалі ангельскага афіцэра. З Індыі ўжо адзін Гліньскі паехаў у Тэгеран, дзе ўступіў у Польскае войска. Потым праз Блізкі Ўсход, Паўднёвую Афрыку прыбыў у Шкотыю ў кастрычніку 1943 году. У 1944 годзе браў удзел у высадцы альянтаў у Францыі і ў баёх зь Нямеччынай. У 1949 годзе ажаніўся з ангелькай. Цяпер жыве ў Англіі.

У Лёндане Гліньскага доўга дапытвалі аб ягоных уцёках польскія афіцэры, і ў польскіх архівах там павінны быць матэрыялы гэтых допытаў.

Аповед Гліньскага аб уцёках зь лягеру ў Індыю вельмі падобны да гісторыі Славаміра Русецкага. Гліньскі ведаў аб кнізе “Доўгі пераход” С. Русецкага і падазрае, што той прачытаў ягоны аповед у польскай амбасадзе ў Лёндане і потым падаў яе як сваю, выдаўшы ў Англіі кнігу кнігу. Чаму-ж тады Гліньскі маўчаў аб сваім падарожжы і не вінаваціў аўтара ў крадзяжы яшчэ пры ягоным жыцьці? Ён гэта цяпер тлумачыць тым, па словах ягоных дзяцей, што па вайне ён распачаў новае жыцьцё: вайна для яго была вельмі цяжкай, і ён не хацеў пра яе ўспамінаць.

Такім чынам маем ужо двух ураджэнцаў Беларусі, якія, згодна іхных аповедаў, уцяклі з савецкіх лягероў у Сібіры, каб пешшу дайсьці да Індыі.

Міхась ШВЭДЗЮК, Англія

Альманах “Беларус 2009” і наступныя

Пачынаючы гутарку праз “Альманах 2009” мушу, як і ўсе мы, падзякаваць рэдактару газэты “Беларус” сп. Марату Клякоцкаму за гэтае выданьне й папярэдднія ды, спадзяюся, наступныя. Разам з гэтым дзівуюся зь ягонай працавітасьці і спагадаю ў цяжкіх, а дабрахвотных абавязках: у адной асобе рэдактара газэты й альманаху ды іхнага расьсяльніка, зьбіральніка грошай на выдавецкі фонд, да таго-ж яшчэ й ліставальніка з падпішчыкамі ды дапішчыкамі.

Шчыра жадаю, каб знайшліся дабрахвотнікі памагчы яму ў гэтай волатняй працы, як, сказаў-бы, у тэхнічных патрэбах, так і з падрыхтоўкай рукапісаў да друку, якраз бо ў гэтым апошнім, ці дакладней кажучы, у нястачы моўна- і літаратураведнага рэдактараў у абодвух выданьнях адчуваецца нястача. Справіцца-ж зь ёю, нятолькі з-за ейнага вельма, але й асыярогі, каб не абразіць або не ўгнявіць аўтараў, аднаму чалавеку немагчыма.

Таму, пакуль успомненых памочнікаў няма, трэба, каб аўтары дасланых рукапісаў самыя шмат больш працавалі над якасьцю іхных твораў і гэтым чынам не спрычыняліся, як да собскага асарому, гэтак і да паніжэньня ўзроўню выдання.

Ніхто, пэўна-ж, не спадзяецца ад непрафэсійных літаратараў мастацкіх шэдэўраў, але нават і ад аматараў чытачы патрабуюць хоць крыху пісьменьніцкае спраўнасьці.

Тымчасам на бачынах альманаху зьяўляюцца вершы “паэтаў” неабнаёмленых, відаць, нават з пачаткавай тэхнікай вершаскладаньня, або нікому, апроча самога аўтара, незразумелыя ды нецікавыя, а да таго, як здарылася, і абразьлівыя.

Вымога зацікаўленьня чытача іхнымі творамі датычыць і прайзаікаў з дадатковым патрабаваньнем ня лезьці ў літаратуру заднімі дзвьярыма, ці йнакш, не займаць мейсца ў альманаху перакладамі з ангельскае або іншых моваў, бо й найлепшы пераклад не мастацтва, а рамясло, ды й альманах беларускі, а не міжнародны.

Урэшце, і яно ці не найважнейшае – як вершаскладальнікам, гэтак і прайзаікам трэба давучацца роднае мовы й працаваць над павышэньнем ейнае якасьці ў іхных творах, каб не пісаць зьольшага беларускімі словамі ў трасянец з расейскімі й польскімі ды паводле правілаў расейскае граматыкі.

Няхай тады альманах выйдзе замест 280-х адно на 180-х бачынах, але ўвесь ягоны зьмест няхай прыкуе да сябе чытачовую ўвагу так, каб у памяці ад прычытанага застаўся трывалы сьлед.

Барыс ДАНИЛЮК

Сьв. пам. Антон МАРКЕВІЧ (14.10.1925 – 09.11.2009)

У Канадзе, у Ашаве (Oshawa) на 85-м годзе жыцьця памёр беларускі грамадзкі дзеяч Антон Маркевіч. Памёр ён у лістападзе летась, але пра гэта стала вядома толькі нядаўна.

Антон Маркевіч нарадзіўся ў Горадні. Ад 1944 году – на эміграцыі. Дзевяць гадоў (1946 – 1955) пражыў у Мюнхэне. Хоць у гэтым горадзе было нямала беларускіх дзеячоў – усяго ў Нямеччыне пасья эміграцый-рэпатрыяцый у іншыя краіны, напачатку 1950-х засталіся каля 2 тыс. сьвядомых беларусаў – Маркевіч удзелу ў грамадзкім жыцьці ня браў.

З галавой кінуўся ў вір беларускага жыцьця пасья таго, як у 1955 годзе перабраўся ў Канаду, у Таронта.

Напачатку ў Таронта Маркевіч нікога ня ведаў, прыехаў на запытны знаёмага ўкраінца. Ён згадваў, што выпадкова натрапіў на дом з адрасам 1 000 Dundas str., “дзе, згодна шылдэзе месцілася Згуртаваньне Беларусаў Канады (ЗБК) і парафія сьв. Кірылы Тураўскага. Вось туды я з радасьцю і ўва-ліўся! Праз кароткі час я быў абраны сакратаром ЗБК, а ў 1958 г. быў абраны старшынём Галоўнай Управы”.

Маркевіч прыехаў у Канаду ўжо пасья расколу беларусаў на два супрацьлеглыя лягеры – ЗБК і Беларускае Нацыянальнае Аб’яднаньне – і быў свабодны ад ідэалогічна догмаў. Менавіта ў 1958 г. ЗБК і БНА зладзілі першае су-

польнае грамадзкае святкаваньне – гэта былі ўгодкі Слуцкага Збройнага Чыну.

Потым Антон Маркевіч доўгі час быў сакратаром ЗБК, браў чынны ўдзел у працы згаданай вышэй праваслаўнай парафіі.

Антон Маркевіч цікавіла выдавецкая справа. Разам з Кастусём Акулам ён заснаваў выдавецка-мастацкі клюб “Пагоня”. Сярод іншага, сябры клюбу рабілі значкі з Пагоняй ды пярсьцёнкі. Залатымі і срэбранымі значкамі ганаравалі вядомых беларусаў за ўнёсак у грамадзкую і культурную працу. Сярод узнагароджаных – Івонка і Янка Сурвіллы, фотамастак зь Менску Анатолю Кляшчук ды палітык Зянон Пазыняк.

Маркевіч быў карэспандэнтам “Беларуса”. Пісаў пра жыцьцё канадзкіх беларусаў пад імём Хвядос Прылепскі, ці крыпта-псеўданімам А—віч.

У 1963 г. у складзе “Беларуса” – за рэдактарствам Станіслава Станкевіча – зьявілася старонка “Весткі з Канады”, і

Антон Маркевіч поруч з Кастусём Акулам, крыху пазней да іх далучыўся Барыс Рагуля, арганізавалі “канадзкую” рэдакцыю. Праўда, праз некалькі год праз унутраныя спрэчкі і непаразуменні зь Нью-Ёркам Маркевіч кінуў тое рэдактарства.

У 1965 годзе ён, жывучы ў Ашаве, дабіўся, каб бел-чырвона-белы сьцяг уздымаўся штогод 25 сакавіка перад гарадзкой ратушай побач з канадзкім.

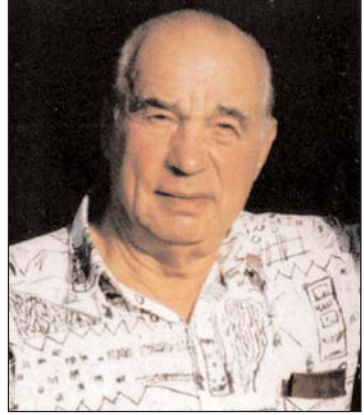
У 1970-м разам з Вінцэнтам і Раісай Жук-Грышкевічамі дамовіліся з мэрыяй Таронта, каб сьцяг уздымаўся на ратушняй плошчы кожныя 25 сакавіка.

Заснаваў Маркевіч і штонядзельныя беларускія паўгадзінныя перадачы на станцыі CHWO у гарадку Оўквіл паблізу Таронта.

Апошнія гады, з увагі на паважны ўзрост, Антон Маркевіч адышоў ад актыўнае грамадзкае працы, але дасылаў ахвяраваньні на “Беларуса” ды беларускія выдавецкія праекты.

Каляндар “БЕЛАРУСА”

85 гадоў таму, **7 лютага 1930 г.**, у Ленінградзе нарадзіўся **Алег Шнэк** – будучы грамадзкі дзеяч у Аўстраліі. У Ленінградзе служыў бацька, вайсковец Сця-

пан Шнэк. Шнэкі паходзілі са Случчыны, куды ў канцы 1930-х і вярнуліся. Падчас вайны Алег, як і брат Уладзімер, быў у СБМ. Летам 1944 г. уся сям’я Шнэкаў выехала на эміграцыю. Алег быў у лягеры ў Ватэнштэце, дзе належаў да скаўтынга, потым перабраўся ў Аўстралію (Мэльбурн), дзе быў чальцом скаўцкай арганізацыі “Усяслаў Чарадзеі”. Займаўся спортам, быў сакрата-

ром спартовага клюбу, вёў шырокую грамадскую дзейнасць. Ад 1993 да 2005 г. быў кіраўніком Беларускага Вызвольнага Фронту, у 2003—2005 гг. – сакратаром Беларускага Цэнтральнага Камітэту ў Вікторыі.

Алег Шнэк быў гасьцінным і прязным чалавекам, заўсёды з радасцю прымаў у Мэльбурне гасцей, у тым ліку і з Бацькаўшчынай. Памёр 16 жніўня 2005 г.

16 лютага 1895 г. у Пяршых (сёння Валожынскі р-н Менскай вобл.) нарадзіўся грамадзкі і вайсковы дзеяч **Франц Кушаль**. Ён быў удзельнікам Першай сусьветнай, даслужыўся да

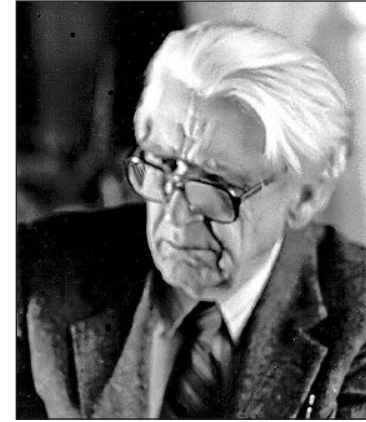
чыну штабс-капітана, за адвагу быў узнагароджаны ордэнамі Станіслава 3-й ступені ды Ордэнам Ганны. З пачаткам рэвалюцыі Кушаль кінуў войска, вярнуўся на малую радзіму, арганізаваў на Валожыншчыне гурток беларускай моладзі. Потым ён браў актыўны ўдзел у працы Беларускай вайскавай камісіі (1919—1920), удзельнічаў у фармаваньні ў Менску беларускіх аддзелаў пры польскім войску. За палякамі – на афіцэрскай службе ў войску.

Падчас нямецкай акупацыі – камандзір БКА. На эміграцыі Кушаль браў актыўны ўдзел у грамадзкім руху, быў камэндантам лягеру ў Рэгенсбургу, быў сярод тых, хто адраджаў Раду БНР. У ЗША ў 1952—1954 г. кіраваў Беларуска-Амэрыканскім Задзінчаньнем (БАЗА). Памёр 25 траўня 1968 г. у горадзе Рочэстэры, дзе жыла сям’я. Ягоная жонка Наталля Арсеньнева перажыла мужа амаль на 30 гадоў.

100 гадоў таму, **17 лютага 1910 г.** у Вільні нарадзіўся **Хведар Ільляшэвіч** – грамадзкі дзеяч, пісьменьнік, журналіст. Ільляшэвіч скончыў гістарычны факультэт Віленскага ўнівэрсытэту, падчас нямецкай акупацыі быў у Беластоку, выдаваў газету “Новая Дарога” ды кіраваў Бе-

ларускім камітэтам. Па вайне апынуўся ў Ватэнштэце, настаўнічаў у мясцовай гімназіі, апекаваўся беларускім скаўтынгам. Ягоны жыцьцёвы шлях трагічна перарваўся 7 лістапада 1948 г., калі ён загінуў у аўтакатастрофе.

19 лютага 1915 г. у Падлесі (сёння Ляхавіцкі р-н Берасьцейскай вобл.) нарадзіўся **Мітрафан Рэпкаў-Смаршчок**. Ён

тараў быў у Ватэнштэце, настаўнічаў у мясцовай гімназіі, апекаваўся беларускім скаўтынгам. Ягоны жыцьцёвы шлях трагічна перарваўся 7 лістапада 1948 г., калі ён загінуў у аўтакатастрофе.

тарам мэдыцынскай школы. У 1944 г. зьявілены немцамі і кінуты ў канцлягер Нардхаўзэн. На Беларусь не вярнуўся, выехаў у ЗША, пасяліўся ў Мінэсоце (Мантысэля), удалечыні ад беларускай грамады, працаваў лекарам, стаў доктарам мэдыцыны. Яго імем названы (яшчэ пры жыцьці) адзін з карпусоў мэдыцынскага комплексу ў Мантысэля. Мітрафан Рэпкаў-Смаршчок памёр 20 чэрвеня 2008 года, пахавальны абрад адправіў беларускі сьвятар Ігар Лабацэвіч.

27 лютага 2000 г. у Сьднэі памерла **Надзея Лужынская**. Надзея Лужынская нарадзілася ў 1924 г. у Брусах (на Мядзельшчыне) у сям’і рыбакоў. У 1944-м выехала ў Нямецчыну шукаць вывезеных нацыстамі бацькоў. У Ватэнштэце пазнаёмілася з будучым мужам – Міхасём Лужынскім. У 1950-м Лужынскія перабраліся ў Аўстралію. Надзея Лужынская побач з мужам брала актыўны ўдзел у жыцьці беларускай грамады ў Сьднэі, старшынявала ў Жаночым камітэце, дапамагала ў арганізацыі беларускіх нацыянальных выставаў ды іншых мерапрыемстваў. Пахаваная на беларуска-украінскай секцыі могілак Роквуд у Сьднэі.

АГ

Аддзелы БАЗА ў Нью-Ёрку і Нью-Джэрзі ладзяць сьвяткаваньне

92-х УГОДКАЎ

абвешчання незалежнасьці Беларускае Народнае Рэспублікі
Імпрэза адбудзецца **21 сьнежня 2010 г.** а 12:30 папаўдні ў
Regency Ballroom гатэлю Hyatt Regency па адрасу:
2 Albany Street, New Brunswick, New Jersey 08901.

Перад імпрэзай а 10:00 раніцы адбудзецца набажэнства ў
царкве сьв. Маці Божае Жыровіцкае БАПЦ па адрасу:
9 River Road, Highland Park, New Jersey 08904.

Па дадатковую інфармацыю тэлефануйце:
Юрка Азарка 732-560-8610, Віталь Зайка 718-296-1458.

Удакладненьні

У “Беларусе” № 563-564 па недагляду рэдакцыі не былі пададзены аўтары двух вершаваных твораў. Аўтарка вершу “На Каляды”, зьмешчанага на 1-й бачыне, **Валерыя КУСТАВА**. “Сказ пра дзеда Каляду”, надрукаваны на 13-й бачыне, напісаў **Барыс ДАЊІЛЮК**. У рэцэнзіі Аляксея КАУКІ на кнігу “Беларускі Пецяярбург” на 6-й бачыне 5-ы слупок першы зьнізу абзац, сказ, які пачынаецца словамі “І такіх...”, трэба правільна чытаць “І такіх на старонках кнігі няма!...”

Прыносім прабачэньні аўтарам.

Сябры і аднадумцы шчыра віншуюць сям’ю **Алеся Вінакурава** і **Юлі Шатэрнік** з нараджэньнем сыночка **Данілка**. Зычым Данілку і бацькам здароўя і шчасьця ў жыцьці. Таксама віншуюць **Валянціну** і **Дзьмітрыя Вінакуравых** ды **Валянціну** і **Алеся Шатэрнікаў** з нараджэньнем унука.

Рада парафіі сьв. К. Тураўскага ў Таронта шчыра віншуе старшыню Каардынацыйнага Камітэту Беларусаў Канады, сябра рады Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы **доктара Руслана КАЧАТКОВА** з днём нараджэньня і жадае здароўя яму і ягонай сям’і, посьпехаў у грамадзкай і навуковай працах, дасягненьня ўсіх добрых намераў.

Сардэчна віншваем **Лену** і **Пятра РЫЖЫХ** з папаўненьнем у сям’і - 29 студзеня 2010 году нарадзіўся на сьвет іхні трэйці сыночак **Мартын Сымон Рыжы**.

Зычым навароджанаму, ягоным брацікам Янку і Алесіку разам з бацькамі моцнага здароўя і шчаслівай долі ў жыцьці.

Сябры ў Нью-Ёрку

НА ВЫДАВЕЦКІ ФОНД “БЕЛАРУСА” АХВЯРАВАЛІ:

ЗБВБ	100	В. Вікторчык	50
Я. Жучка	100	С. Дрозд	50
А. Кабяка	100	Я. Запруднік	50
У. Набагез	100	Т. Красоўская	50
У. Ракуць	100	В. Крэмец	50
Л. Шурак	85	А. Міхайлаў	50
Д. Бубен	80	А. Навуменка	50
Ю. Касьцюкевіч	80	А. і Д. Наліўка	50
Т. Стагановіч	75	Э. Норык	50
Г. Малышава	70	К. Папечыц	50
Л. Кавалёў	65	А. Руды	50
А. Жызьнеўскі	60	Н. Сільвановіч	50
М. Аляксандар	50	В. Скрыпская	50
Г. Асташонак	50	А. Хрэноўскі	50
В. Бабіч	50	І. Цублянок	50
Л. Бакуновіч	50	С. Шабовіч	50

А. Шадрына	50
А. Яраховіч	50
В. Яскевіч	50
Т. Ліякумовіч	30
Е. Маркоўскі	30
І. Сулім	30
Т. Зелянкаўскі	25
В. Вакселіс	20

У памяць С. Дзейкі:

Сябры	250
ЗБВБ	150
Л. Міхалюк	30

У памяць В. Рыч:

Л. Міхалюк	20
------------------	----

У памяць Р. Жук-Грышкевіч:

Л. Міхалюк	20
------------------	----

Усім шчыры дзякуй!

БЕЛАРУС

Газэта Беларусаў у Вольным Сьвеце

Выдае штотысячна:
Беларуска-Амэрыканскае Задзінчаньне
Сусьветнае сеціва: baza-belarus.org

Падпіска \$50 на год.
Чэкі выпісвайце на **BIELARUS**

BIELARUS

Belarusian Newspaper in the Free World

Published monthly by
Belarusian American Ass’n, Inc.
Subscription \$50 yearly
Make checks payable to **BIELARUS**

Рэдагуе калегія.
Адказны рэдактар **Марат КЛАКОЦКІ**
Падпіска **Сяргей ТРЫГУБОВІЧ**

Артыкулы, падпісаныя прозьвішчам ці ініцыяламі, могуць зьмяшчаць пагляд, зь якімі Рэдакцыя не згаджаецца.
Перадрук дазваляецца толькі пры ўмове зазначэньня крыніцы.

© **BIELARUS**, 2010

Адрас для допісаў і кантактаў:
BIELARUS
P.O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735

E-mail:
hazetabelarus@att.net

Сусьветнае сеціва:
www.bielarus.org

ISSN 1054-9455

Адказнасьць за зьмест рэкламы нясе рэкламадаўца.